

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI INSTYTUTU HISTORII NAUKI

IM. L. i A. BIRKENMAJERÓW PAN W ROKU 2013

Instytut Historii Nauki im. Ludwika i Aleksandra Birkenmajerów PAN (IHN PAN) w Warszawie jest wiodącą placówką naukową w kraju, prowadzącą badania naukowe w dziedzinie szeroko rozumianej historii nauk humanistycznych, społecznych, ścisłych, przyrodniczych, medycznych i techniki, jak również antropologii kultury. Badania te rozwija we współpracy z instytucjami naukowymi w kraju i za granicą. Instytut jest koordynatorem ogólnopolskich programów badawczych, organizatorem konferencji naukowych o charakterze międzynarodowym i krajowym, wydawcą monografii, serii wydawniczych i czasopism, których zadaniem jest upowszechnianie wyników badań szczegółowych, krytycznych edycji źródeł i syntez naukowych.

Instytut posiada pełne uprawnienia do nadawania stopni i tytułów naukowych w zakresie historii nauki, techniki i medycyny, a także historii kultury, dziejów oświaty, szkolnictwa i wychowania.

Przy Instytucie funkcjonuje Studium Doktoranckie Historii Nauki i Kultury z siedzibą we Wrocławiu, działają również nieodpłatne indywidualne studia doktoranckie.

W roku 2013 została przeprowadzona ocena instytutów za lata 2009–2012. Instytut otrzymał **kategorię A** w systemie klasyfikacji Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Dotacja ministerialna na działalność statutową wynosiła **2 096 530** zł (w roku 2012: **2 097 223** zł).

Struktura Instytutu

W roku 2013 Instytut zatrudniał 50 pracowników, w tym 4 osoby przebywały na urloпах bezpłatnych, a jedna na urlopie macierzyńskim (stan na dzień 31 grudnia). Instytut w podstawowym miejscu pracy zatrudniał 25 pracowników naukowych, w tym 6 profesorów zwyczajnych, 6 profesorów nadzwyczajnych, 8 adiunktów i 5 asystentów. Pozostali pracownicy naukowcy byli zatrudnieni w Instytucie na drugim miejscu pracy. Całkowita liczba pracowników administracji, biblioteki i pracowników badawczo-technicznych wynosiła 10.

Kierownictwo Instytutu tworzyli: dyrektor prof. dr hab. Leszek Zasztowt, zastępca dyrektora prof. nadzw. dr hab. Jarosław Włodarczyk, prof. dr hab. Halina Lichočka – kierownik Zakładu Historii Nauk Ścisłych, Przyrodniczych i Techniki, prof. dr hab. Jan Piskurewicz – kierownik Zakładu Historii Nauk Społecznych, Oświaty i Organizacji Nauki, oraz Juliusz Milewski, główny księgowy. Przewodniczącym Rady Naukowej Instytutu był prof. dr hab. Andrzej Kajetan Wróblewski.

W ramach Zakładu Historii Nauk Społecznych, Oświaty i Organizacji Nauki działały cztery sekcje: Historii Nauk Społecznych (kierownik: dr Paweł Komorowski), Dziejów Oświaty (kierownik: prof. nadzw. dr hab. Joanna Schiller-Walicka), Organizacji Nauki (kierownik: prof. dr hab. Jan Piskurewicz) i Antropologii Nauki (kierownik: prof. nadzw. dr hab. Bożena Płonka-Syroka). W ramach Zakładu Nauk Ścisłych, Przyrodniczych i Techniki działały trzy sekcje: Historii Nauk Ścisłych i Techniki (kierownik: prof. dr hab. Bolesław Orłowski), Historii Chemii i Farmacji (kierownik: prof. dr hab. Halina Lichočka) i Historii Nauk Medycznych (kierownik: prof. dr hab. Andrzej Śródka). Szczegółowe raporty z działalności obu Zakładów zawierają Aneksy 1 i 2.

W 2013 roku Prezydent RP nadał tytuł naukowy profesora pracownikowi Instytutu – prof. nadzw. dr. hab. Michałowi Kokowskiemu.

Rada Naukowa Instytutu nadała tytuł doktora habilitowanego pracownikowi Instytutu dr Annie Trojanowskiej m.in. na podstawie monografii *Farmakopealne leki pochodzenia zwierzęcego w polskiej literaturze naukowej w latach 1800–1869*.

W wyniku postępowania rekrutacyjnego do pracy w Instytucie zostali przyjęci nowi pracownicy naukowcy i badawczo-techniczni: dr hab. Wanda Grębecka, zastępca redaktora naczelnego „Kwartalnika Historii Nauki i Techniki”, dr Beata Wysokińska – adiunkt w Zakładzie Nauk Ścisłych, Przyrodniczych i Techniki, dr Adam Sowiński – specjalista ds. obsługi grantu „Komisji Edukacji Narodowej model szkoły i obywatela – koncepcje, doświadczenia i inspiracje”, mgr Michał Piekarski – kierownik grantu „Adolf Chybiński w kręgu lwowskich muzykologów”.

25 XII 2013 roku odeszła po ciężkiej chorobie dr Dorota Zamojska (1960–2013) – adiunkt i ceniony pracownik Instytutu, badacz dziejów polskiego szkolnictwa wyższego w okresie międzywojennym, autorka licznych opracowań naukowych, m.in. monografii *Akademicy i urzędnicy. Kształtowanie ustroju państwowych szkół wyższych w Polsce 1915–1920* (Warszawa 2009).

Aktywność naukowa

Badania i publikacje pracowników

W 2013 roku w ramach działalności statutowej pracownicy Instytutu realizowali 8 zadań badawczych o szerokim spektrum tematycznym:

1. Historia nauki polskiej.
2. Dzieje nauk humanistycznych i ścisłych na Uniwersytecie Warszawskim.
3. Dzieje ruchu umysłowego i edukacji.
4. Nauki medyczne w XVIII–XX wieku.
5. Historia techniki polskiej i powszechnej XIX–XX wieku.
6. Badania kopernikańskie.
7. Metodologia historii nauki – zagadnienia teoretyczne.

8. Historia nauki powszechnej.

Ponadto w Instytucie realizowano 6 projektów finansowanych ze środków Narodowego Centrum Nauki lub Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki:

- *Akademie nauk i wyższe uczelnie Polski i Rosji: polsko-rosyjskie relacje w sferze nauki w XVIII–XX w.*, pod kierunkiem prof. dr hab. Leszka Zasztowta.
- *Historia nauki polskiej 1944/52–1989, t. X ogólny*, pod kierunkiem prof. dr hab. Leszka Zasztowta.
- *Korespondencja Jana Heweliusza a nauka europejska XVII stulecia*, pod kierunkiem prof. nadzw. dr hab. Jarosława Włodarczyka.
- *Komisji Edukacji Narodowej model szkoły i obywatela – koncepcje, doświadczenia i inspiracje*, grant kierowany przez prof. dr hab. Kalinę Bartnicką.
- *Adolf Chybiński w kręgu lwowskich muzykologów* – kierownikiem grantu jest mgr Michał Piekarski.
- *Słownik polskich odkrywców, wynalazców i pionierów nauk matematyczno-przyrodniczych i techniki* - pod kierunkiem prof. dr hab. Bolesława Orłowskiego.

Do grona pracowników biorących udział w powyższych grantach w 2013 r. należeli: prof. dr hab. Kalina Bartnicka, prof. dr hab. H. Lichočka, prof. dr hab. Bolesław Orłowski, prof. dr hab. Stefan Zamecki, prof. dr hab. Leszek Zasztowt, prof. nadzw. dr. I. Arabas, prof. nadzw. dr W. Grębecka, prof. nadzw. dr hab. J. Jeszke, prof. nadzw. dr hab. Jarosław Włodarczyk, prof. nadzw. dr W. Wójcik, dr M. Dolecki, dr Jarosław Kurkowski, dr Jan Szumski, dr Adam Sowiński, dr. Z. Tucholski, dr A. J. Wójcik, dr B. Wysokińska, mgr Maciej Jasiński, mgr Michał Piekarski.

Do grona pracowników biorących udział w grantach zewnętrznych należeli: prof. dr hab. Halina Lichočka, prof. dr hab. J. Piskurewicz, prof. dr hab. R. Zaborowski, prof. nadzw. dr hab. B. Płonka-Syroka, prof. nadzw. dr hab. J. Włodarczyk.

Na podkreślenie zasługuje znaczący udział kadry Instytutu w opracowywaniu różnych aspektów dziejów Uniwersytetu Warszawskiego, co wiąże się z planami opublikowania wielotomowej historii tej uczelni z okazji dwusetlecia jej założenia. Pracownicy biorący udział w tym opracowaniu to: prof. nadzw. J. Schiller-Walicka, prof. nadzw. dr hab. J. Włodarczyk, dr P. Komorowski, dr J. Szumski, dr D. Zamojska.

Efektom działalności pracowników naukowych Instytutu w 2013 roku było opublikowanie 146 prac naukowych, w tym:

- 67 monografii lub rozdziałów w wydawnictwach monograficznych,
- 1 publikacja w czasopiśmie recenzowanym, wyróżnionym przez Journal Citation Reports (JCR, lista A),
- 26 publikacji w czasopismach recenzowanych, wyróżnionych przez European Reference Index for the Humanities (ERIH, lista C),

- 13 publikacji w innych czasopismach recenzowanych, wymienionych w aktualnym wykazie czasopism punktowanych Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (lista B),
- 39 pozostałych publikacji naukowych.

Kompletną listę publikacji zawiera Aneks 3.

Do pracowników wykorzystujących wyniki badań naukowych w celach ochrony zabytków i dziedzictwa kulturowego oraz wdrażania nowych technologii należeli: prof. dr hab. B. Orłowski, prof. dr hab. E. Malak, dr A. J. Wójcik, dr Z. Tucholski, dr hab. K. Maślanka. Instytut wspierał ponadto badania naukowe dotyczące tematyki regionalnej, prowadzone przez prof. dr hab. Michała Kokowskiego i dr. Andrzeja J. Wójcika.

Życie naukowe

W roku 2013 Rada Naukowa Instytutu nadała jednej osobie spoza jednostki tytuł doktora habilitowanego (Jan Wnęć) oraz jednej osobie spoza jednostki tytuł doktora (Aleksander Drzewiecki, promotor: prof. dr hab. B. Orłowski).

W Instytucie odbywały się regularnie dwa seminaria doktorskie, w których uczestniczyli zarówno pracownicy naukowcy, jak i absolwenci uczelni wyższych z całej Polski:

- Comiesięczne seminarium z historii oświaty i wychowania, prowadzone przez prof. dr hab. Kalinę Bartnicką wspólnie z prof. dr. hab. Leszkiem Zasztowtem, gromadzące około 25 osób.
- Seminarium z historii nauk medycznych na temat „Polska prasa medyczna jako źródło historyczne w badaniach nad problematyką zdrowia i choroby XIX i XX wieku”, prowadzone przez prof. dr hab. Bożenę Urbanek i dr Magdalenę Paciorek na którym, podczas siedmiu spotkań w 2013 r., średnia liczba uczestników wynosiła ok. 15 osób.

W Instytucie odbywało się ponadto seminarium poświęcone historii nauki XIX/XX wieku, kierowane przez prof. nadzw. dr. hab. Andrzeja Biernackiego; referaty wygłaszali zaproszeni goście z ośrodków naukowych z całej Polski.

Przy Instytucie działały:

- Zespół Historii Kartografii pod przewodnictwem dr. hab. Radosława Skryckiego.
- Zespół Historii Matematyki, kierowany przez dr. hab. Wiesława Wójcika.
- Zespół Historii Farmacji, któremu przewodniczy dr Beata Wysakowska.
- Komisja Badań Syberyjskich Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN, kierowana przez prof. dr. hab. Zbigniewa Wójcika.

Instytut zorganizował lub był współorganizatorem następujących konferencji i spotkań naukowych:

Nazwa konferencji/spotkania, miejsce, data	Organizator, współorganizatorzy
Międzynarodowa sesja w Moskwie, 3–5 IX 2013 pt. Polskoje Janwarskoe wosstanie 1863 goda i istoriczeskije sudby Rossii i Polshi. Polskie powstanie styczniowe 1863 roku i historyczne losy Rosji i Polski (z okazji 150–lecia powstania).	Komisja Historyków Rosji i Polski, Instytut Słowianoznawstwa RAN, IHN PAN.
Rosja, Polska i Europa w losie historyka. Pamięci Aleksandra Gieysztor (1916–1999). Moskwa, 26–27 marca 2013.	Komisja Historyków Polski i Rosji, Instytut Historii Powszechnej RAN, IHN PAN, Międzynarodowy Komitet Nauk Historycznych.
40 lat po Jabłonnej: ICOTHEC w Polsce, Warszawa 16 XII 2013.	ICOTHEC, IHN PAN.
240 rocznica utworzenia – <i>Komisja Edukacji Narodowej</i> , Warszawa, 18 X 2013.	Senat RP, IHN PAN, Towarzystwo Historii Edukacji.
<i>Komisja Edukacji Narodowej. Ludzie i dzieło w dialogu pokoleń</i> , Kraków 14-15 X 2013.	Instytut Historii i Katedra Historii Oświaty i Wychowania Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie, IHN PAN, Towarzystwo Historii Edukacji.
Zgromadzenia zakonne w medycynie i farmacji na Śląsku i Zagłębiu, 14 X 2013, Sosnowiec.	Wydział Farmaceutyczny z oddziałem Medycyny Laboratoryjnej Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, IHN PAN.
Perception of Sciences in Central and Eastern Europe in the period 1850–1920, Kraków 20–22 IX 2013.	Komitet Historii Nauki i Techniki PAN, IHN PAN, Instytut Matematyki Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, Komisja Historii Nauki PAU, Oddział Krakowski Polskiego Towarzystwa Matematycznego, Wydział Matematyki i Informatyki UJ, Wydział Fizyki, Matematyki i Informatyki Politechniki Krakowskiej.
Seminarium naukowe z udziałem dr Rūta Čapaitė (Lietuvos Istorijos Institutas w Wilnie, Litwa) pt. Tendencje rozwoju kursywy łacińskiej w Wielkim Księstwie Litewskim w XVI w. w aspekcie chronologicznym, uniwersalnym i lokalnym (12 XII 2013).	IHN PAN.
Zebranie naukowe z udziałem dr Doubravki Olšakovej z Czeskiej Akademii Nauk,	IHN PAN.

poświęcone recepcji Wielkiego Planu Stalina przekształcania przyrody w krajach Europy Centralnej, a także podróżom botanicznym jako narzędziu badawczemu.[brak miejsca i daty]	
VIII Przegląd prac magisterskich z historii farmacji, 6 XII 2013, w siedzibie Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego w Warszawie.	IHN PAN (Sekcja Historii Chemii i Farmacji) oraz Polskie Towarzystwo Farmaceutyczne (Zespół Sekcji Historii Farmacji).
Seminaria Centrum Kopernika z Historii Matematyki – 8 spotkań.	Zespół Historii Matematyki w IHN PAN, Grupa Badawcza Centrum Kopernika Badań Interdyscyplinarnych „Historia matematyki: Ludzie – Idee – Aspekty filozoficzne”.

Pracownicy Instytutu wygłosili kilkadziesiąt wykładów i referatów na konferencjach oraz na zaproszenie różnych instytucji, zarówno w Polsce, jak i za granicą (kompletną listę podaje Aneks 4). Uczestniczyli też w życiu naukowym polskim i zagranicznym, sprawując członkostwo licznych towarzystw zagranicznych (zob. Aneks 5) i krajowych.

Współpraca z zagranicą

W ramach umowy o współpracy naukowej z Instytutem Historii Litwy Republiki Litewskiej w Wilnie kontynuowane były badania nad związkami naukowymi i kulturalnymi Polski i Litwy, nauką w Uniwersytecie Wileńskim, dorobkiem wychowanków Uniwersytetu oraz jego znaczeniem dla nauki i kultury Polski oraz Litwy.

Do zagranicznych instytucji naukowych, z którymi jednostka współpracowała w sposób ciągły należały ponadto: Instytut Słowianoznawstwa Rosyjskiej Akademii Nauk; Czeska Akademia Nauk; Instytut Historii Powszechnej Rosyjskiej Akademii Nauk; Międzynarodowy Komitet Nauk Historycznych; Narodowy Uniwersytet Badawczy – „Wyższa Szkoła Ekonomiki”, Rosja; Litewskie Archiwum Centralne w Wilnie; Instytut Historii Przyrodoznawstwa i Techniki w Moskwie; Rosyjskie Towarzystwo Geologiczne w Moskwie; Instytut Historii Syberyjskiego Oddziału Rosyjskiej Akademii Nauk w Nowosybirsku; Katedra Historii Uniwersytetu Górniczego w Sankt Petersburgu; Narodowe Muzeum Sztuk Pięknych im. A. S. Puszkina w Moskwie.

W 2013 r. prof. nadzw. dr hab. Schiller-Walicka nawiązała współpracę z Narodowym Uniwersytetem Badawczym – „Wyższą Szkołą Ekonomiki” w Moskwie, a także rozpoczęła prace nad projektem umiędzynarodowienia czasopisma „Rozprawy z Dziejów Oświaty” w ramach wspólnego grantu oraz przygotowania wspólnej publikacji źródłowej, zawierającej dokumenty do dziejów uniwersytetów polskich i rosyjskich w XIX wieku.

W dniach 9–12 IV 2013 r. w Liège (Belgia) odbyło się spotkanie International Steering Committee międzynarodowego projektu (Belgia, Francja, Niemcy, Polska) krytycznej edycji korespondencji Heweliusza, w którym ze strony polskiej bierze udział prof. nadzw. dr hab. J. Włodarczyk. Profesor był także przedstawicielem Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN na zebraniach plenarnych Oddziału Historii Nauki i Techniki (DHST) Międzynarodowej Unii Historii i Filozofii Nauki (IUHPS) podczas 24 Międzynarodowego Kongresu Historii Nauki, Techniki i Medycyny (Manchester, 21–28 VII 2013 r.)

Obok wyjazdów konferencyjnych i organizacyjnych pracownicy Instytutu przebywali na zagranicznych wyjazdach badawczych:

- prof. nadzw. dr hab. Iwona Arabas: badania w Narodowym Muzeum Sztuk Pięknych im. A. S. Puszkina w Moskwie.
- dr Marcin Dolecki: tygodniowa kwerenda w archiwach Berlina dotycząca życia i działalności Jana Czochralskiego.
- prof. nadzw. dr hab. Jaromir Jeszke: wyjazd studyjny do Rzymu. Przeprowadzono wstępne kwerendy w Stacji Naukowej PAN w Rzymie oraz w Papieskim Instytucie Studiów Kościelnych.
- prof. dr hab. Halina Lichočka: pobyt naukowo-badawczy w Wilnie – poszukiwanie materiałów do historii chemii na Uniwersytecie Stefana Batorego.
- prof. dr hab. Jan Piskurewicz: pobyt naukowy w Hebrew University w Jerozolimie, gdzie znajduje się Archiwum Einsteina. W wyniku tego wyjazdu pozyskano większą część listów oraz wydawnictwa pomocne w przygotowaniu edycji korespondencji Alberta Einsteina z Marią Skłodowską-Curie.

- prof. nadzw. dr hab. Płonka-Syroka: coroczne badania naukowe w Dreźnie w Bibliotece Uniwersyteckiej i Bibliotece Landu Saksonia.
- prof. nadzw. dr hab. Jacek Soszyński: dwutygodniowy pobyt badawczy w Wilnie, Lietuvos Istorios Institutas.
- prof. nadzw. dr hab. J. Włodarczyk: tygodniowa kwerenda zagraniczna w ramach grantu „Korespondencja Jana Heweliusza a nauka europejska XVII stulecia”, Londyn.
- dr A. J. Wójcik: kontynuacja współpracy z Instytutem Historii Przyrodznawstwa i Techniki w Moskwie – badania i analiza materiałów archiwalnych i drukowanych; kwerenda w Państwowym Muzeum Geologicznym w Moskwie oraz w Bibliotece Moskiewskiego Towarzystwa Badaczy Przyrody w Moskwie.
- prof. dr hab. Robert Zaborowski: Fondation Hardt pour l'Etude de l'Antiquité Classique – stypendium w ramach projektu finansowanego przez ERC pt. The Social and Cultural Construction of Emotions: The Greek Paradigm, afiliowanego przy University of Oxford.

Instytut gościł uczonych zagranicznych, prowadzących badania we współpracy z pracownikami Instytutu: dr Doubravkę Olšakovą z Instytutu Historii Powszechnej Czeskiej Akademii Nauk w Pradze, dr Rūtę Čapaitę z Lietuvos Istorios Institutas (przebywająca na trzymiesięcznym stażu naukowym w IHN PAN) z Wilna. Z Litwy przyjechało ponadto kilku innych badaczy: dr Rasa Paukštytė-Šaknienė, dr Žilvytis Šaknys, dr Irma Šidiškienė, dr hab. Aldona Prašmantaitė, dr Rasa Banytė-Rowell.

W Instytucie gościł ponadto jako profesor wizytujący prof. Brian Krostenko z University of Notre Dame (Indiana, USA).

Działalność wydawnicza, dydaktyczna i promująca naukę

Wydawnictwa Instytutu

W 2013 roku Instytut wydał 11 tytułów o łącznym nakładzie 2850 egz., w tym 4 tytuły wydawnictw zwartych i 7 tytułów wydawnictw ciągłych (3 czasopisma).

Wydawnictwa zwarte:

1. *Akademie nauk. Uniwersytety. Organizacje nauki. Polsko–rosyjskie relacje w sferze nauki XVIII–XX w.* Pod red. Leszka Zasztowta, Warszawa 2013, ss. 729 (Współwydawca: Oficyna Wydawnicza Aspra JR).
2. Edward Malak, *Dzieło generała Rayskiego. Etos inżyniera*, Instytut Historii Nauki, Warszawa 2013, ss. 606.
3. Karolina Sołtys, *Józef Ignacy Kraszewski jako historyk. Naukowy fundament wykładu dziejów Litwy w monografii Wilna*, Warszawa 2013, ss. 239. (Współwydawca Oficyna Wydawnicza ASPRA–JR).

4. *Zgromadzenia zakonne w medycynie i farmacji na Śląsku i Zagłębiu*, pod red. Bożeny Urbanek, Warszawa 2013, ss. 340. (Współwydawca: Śląski Uniwersytet Medyczny – Wydział Farmacji z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej i Oficyna Wydawnicza ASPRA JR).

Wydawnictwa ciągłe:

1. Sławomir Łotysz, *Wynalazczość polska w Stanach Zjednoczonych*, Seria: Monografie z Dziejów Nauki i Techniki t. 163 (red. S. Zamecki), Warszawa 2013, ss. 346. (Współwydawca Oficyna Wydawnicza ASPRA–JR).
2. Witold J. Chmielewski, *Przygotowanie kadr oświatowych na uchodźstwie w latach 1941–1948*, Warszawa 2013, ss. 216. Seria „Monografie z Dziejów Oświaty”, t. 43.
3. *Kamienie milowe w kartografii*, pod red. J. Ostrowski, P. Wespiański, Warszawa 2013, ss. 495, wyd. IHN PAN, Zespół Historii Kartografii, NDAP, Archiwum Państwowe w Warszawie, Muzeum Historyczne m.st. Warszawy, Stowarzyszenie Przyjaciół Archiwum Państwowego m. st. Warszawy. Seria „Z dziejów kartografii”, t. 17.
4. *Johannes Hevelius and His World. Astronomer, Cartographer, Philosopher and Correspondent*. Edited by R. L. Kremer and J. Włodarczyk. Warszawa 2013, ss. 235. Seria „Studia Copernicana”, t. 44.

Czasopisma:

1. „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, nr 1, 2, 3, 4/2013.
2. „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki”, nr 1–2/2013.
3. *Medycyna Nowożytna*”, t. 19, nr 1, 2, 2013.
4. „Rozprawy z Dziejów Oświaty” 2013, t. L, ss. 288.

Czasopisma Instytutu są ponadto udostępniane na platformach elektronicznych:

1. „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”: streszczenia wszystkich artykułów publikowanych w KHNiT są zamieszczane na stronach:
 - ❖ CEJSH – The Central European Journal of Social Sciences and Humanities,
 - ❖ BazTech – Baza danych o zawartości polskich czasopism technicznych (bibliograficzno–abstraktowa baza danych rejestrująca artykuły z polskich czasopism z zakresu nauk technicznych oraz w wyborze nauk ścisłych i ochrony środowiska. BazTech jest jednym z zasobów Wirtualnej Biblioteki Nauki.)
 - ❖ BAZHUM – baza czasopism humanistycznych i społecznych – zamieszczono wybrane artykuły w formacie PDF - numery archiwalne do 2010 r.
2. „Organon”
 - ❖ <http://ihnpan.waw.pl/wydawnictwo/serie-i-czasopisma/organon/>
 - ❖ w BAZHUM znajdują się numery archiwalne do 2009 r.

3. „Medycyna Nowożytna: studia nad historią medycyny” - w BAZHUM znajdują się numery archiwalne do 2011 r.
4. „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki”:
 - ❖ w ramach serwisu „e–publikacje nauki polskiej”, są dostępne on-line spisy treści wybranych roczników „Analecta”.
 - ❖ w BAZHUM znajdują się numery archiwalne – do 2009 r.
 - ❖ Streszczenia są w bazie CEJSH.
5. „Rozprawy z dziejów oświaty”:
 - ❖ w BAZHUM znajdują się numery archiwalne do 2011 r.
 - ❖ Wszystkie streszczenia są w bazie CEJSH.
 - ❖ Zawartość tomów za lata 2010-2012 po raz pierwszy znalazła się w *International Bibliography of the History of Education and Children's Literature (2010-2012)*, wydawanej przez międzynarodowe pismo „History of Education and Children's Literature” pod redakcją Roberta Sani z Uniwersytetu w Maceracie we Włoszech, 2013, t. VIII, pp. 729-1097.

Pracownicy Instytutu pełnili funkcje redaktorów naczelnych, członków komitetów redakcyjnych i redakcji licznych czasopism naukowych i wydawnictw periodycznych (zob. Aneks 6).

Działalność dydaktyczna

Na płatne, niestacjonarne studia w Studium Doktoranckim Historii Nauki i Kultury we Wrocławiu, kierowanym przez prof. nadzw. dr hab. Bożenę Płonkę-Syrokę, uczęszczały 22 osoby, w tym 8 przyjętych w roku sprawozdawczym. Z Instytutem związane były również 4 osoby, prowadzące badania w ramach indywidualnych, nieodpłatnych studiów doktoranckich.

Dwudziestu jeden pracowników Instytutu prowadziło działalność dydaktyczną na kilkunastu wydziałach krajowych ośrodków akademickich, takich jak: Wydział Farmaceutyczny Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, Wydział Pedagogiczny Akademii Humanistycznej im. A. Gieyszтора w Pułtusku; Wydział Chemii Uniwersytetu Warszawskiego, Wydział Pedagogiczny Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie; Polskie Towarzystwo Filologiczne; Wydział Pedagogiczno-Artystyczny Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza; Instytut Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych Uniwersytetu Warszawskiego; Uniwersytet Otwarty Uniwersytetu Warszawskiego; Wyższa Szkoła Dziennikarstwa im. Melchiora Wańkowicza w Warszawie; Wydział Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego; Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu; Instytut Historyczny Uniwersytetu Warszawskiego; Wyższa Szkoła Przymierza Rodzin w Warszawie; Uniwersytet Jagielloński; Katedra Studiów nad Europą Środkową i Wschodnią, Instytut Prawa Międzynarodowego, Unii Europejskiej i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego; Wydział Farmaceutyczny Śląskiego Uniwersytetu Medycznego; Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie, Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Warszawskiego, Kolegium Artes Liberales; Śląska Wyższa Szkoła Zawodowa;

Wyższa Szkoła Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach; Wyższa Szkoła Administracji w Bielsku-Białej; Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego; Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach.

Pracownicy Instytutu sprawowali opiekę nad studentami piszącymi prace licencjackie, magisterskie oraz rozprawy doktorskie. Liczba prac magisterskich wykonanych pod kierunkiem pracowników naukowych Instytutu wyniosła 52.

Za swoją działalność naukową i dydaktyczną jeden pracownik Instytutu został wyróżniony nagrodą: dr Jarosław Kurkowski (wspólnie z dr Mirellą Kurkowską) otrzymał nagrodę dla najlepszych wykładowców przyznaną przez Dyrektora Uniwersytetu Otwartego UW w roku akademickim 2011/2012.

Popularyzacja nauki

W 2013 r. Instytut miał swój udział w popularyzacji nauki poprzez organizację dwóch wystaw prezentujących wyniki badań naukowych.

Wystawa pt. „Komisja Edukacji Narodowej 1773–1794”, poświęcona była 240 rocznicy KEN i przedstawiona została po raz pierwszy w Senacie RP w Warszawie w dniach 18–26 X 2013. Na 21 planszach przedstawiono zarys działalności Komisji i reformy szkolnej i problematykę edukacyjną. Koncepcję, scenariusz i komentarze przygotowała kilkusobowa grupa, pod kierownictwem prof. dr hab. Kaliny Bartnickiej; materiały, w tym teksty archiwalne, rękopiśmienne, publikowane oraz skany materiałów ilustracyjnych przygotował zespół. W styczniu 2014 r. wystawa była eksponowana w Pałacu Staszica w Warszawie. Ponadto była wypożyczana szkołom wyższym i instytucjom naukowym w Warszawie, Krakowie i innych miastach polskich., m.in. towarzyszyła obchodom 60-lecia Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Warszawskiego i obradom Zgromadzenia Ogólnego PAN. Wystawa została także przedstawiona w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie i Akademii Górniczo-Hutniczej. Jest przygotowana do prezentowania w uczelniach i instytucjach naukowych oraz popularyzowania dzieła KEN w roku 2013/2014.

Drugie przedsięwzięcie to organizacja wystawy w Muzeum Politechniki Warszawskiej pt: inż. Julian Adam Majewski. Historia pierwszych stałych mostów Warszawy (15 XI 2013). Jednym z komisarzy wystawy był dr Zbigniew Tucholski, do współorganizatorów należały następujące instytucje: Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych, Archiwum PAN, Instytut Badawczy Dróg i Mostów, IHN PAN, Wydział Inżynierii Lądowej Politechniki Warszawskiej.

Warto ponadto odnotować udział pracowników jednostki w innych przedsięwzięciach promujących i popularyzujących wyniki badań naukowych w 2013 roku:

- Wywiad: Komisja Edukacji Narodowej – wielkie dzieło, wielkie dziedzictwo, „Konspekt” t.49:2013, nr 4, s.15-18 (K. Dormus).
- Wywiad: Rewolucja KEN, „Przegląd” 2013 nr 44 (722), s. 46-48 (K. Dormus).
- Audycja „Wokół historii” poświęcona Komisji Edukacji Narodowej, Radio Tok FM, 19 X 2013 r. (K. Dormus).

- Publiczny wykład w ramach Akademii Bemowskiego Seniora (Urząd Dzielnicy Bemowo m.st. Warszawa) na temat początków kinematografii, 31 X 2013 r. (J. Kurkowski).
- Inauguracja Dni Dziedzictwa Kopernikańskiego (cykl wydarzeń, pod patronatem prezydenta RP Bronisława Komorowskiego), Toruń, 18 II 2013 r. – Michał Kokowski wygłosił wykład plenarny „Głos Mikołaja Kopernika w aktualnej debacie nad kształtem uniwersytetu i stanem nauki”.
- Uroczysta Sesja Rady Miasta Bydgoszczy z okazji 667 rocznicy nadania praw miejskich (Bydgoszcz, 19 IV 2013 r.), wykład „Istota Uniwersytetu. Historia i współczesność” (M. Kokowski).
- Udział w filmie dokumentalnym Wir Europäer (1): Europa beginnt zu denken (15. Jahrhundert) (2008) TV episode (reżyseria: Nina Koshofer i Judith Völker) [TAG/TRAUM Filmproduktion GmbH & Co. KG, 2008, Niemcy–Austria (koprodukcja: WDR/ARTE, MDR, OR)] – projekcje w 2013 roku (M. Kokowski).
- Udział w audycji radiowej: Rewolucyjne odkrycie muzycznych zapisków Kopernika: Harmonia mundi, 1 IV 2013 r. („Prima aprilis”), godz. 10:03–11:00, Radio Kraków (M. Kokowski).
- 17 Festiwal Nauki, Panel: O przeszłości i przyszłości wynalazków, Urząd Patentowy RP, Warszawa 26 IX 2013 r. (B. Orłowski).
- Konsultacja filmu o Marii Skłodowskiej-Curie dla telewizji BBC, 2 I 2013 (J. Piskurewicz).
- Wykład POSUL – Przemysł zbrojeniowy Warszawy w międzywojniu, 18 III 2013 r. (Z. Tucholski).
- Wywiad w „Radiu dla Ciebie” na temat historii mostów kolejowych (Z. Tucholski).
- Spacer FOPA – Huta Szkła Targówek i relikty Kolei Warszawsko-Petersburskiej, 18 V 2013 r. (Z. Tucholski).
- XI Spacer DSH FOPA – „Urodziny Wiedenki”, poświęcony pierwszej polskiej linii kolejowej Drodze Żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej, 15 VI 2013 r. (Z. Tucholski).
- Institut für Geschichte der Medizin TU Dresden, cykl wykładów z historii i metodologii historii medycyny, 25 V–1 VI 2013 r. (B. Płonka-Syroka).
- Wykład inauguracyjny „Mikołaj Kopernik i pierwsze wyprawy na Księżyc”; 13 Toruński Festiwal Nauki i Sztuki, Toruń, 19 IV 2013 r. (J. Włodarczyk).
- Wykład „Mikołaj Kopernik – nietuzinkowy obserwator nieba”; Seminarium poświęcone życiu i dokonaniom Mikołaja Kopernika, PAN Archiwum w Warszawie, 19 II 2013 r. (J. Włodarczyk).
- Wykład „Księżyc Jana Jędrzejewicza. Między fantazją a nauką”; uroczystość wręczenia Nagrody im. Jana Jędrzejewicza za najlepszą książkę poświęconą historii nauki i techniki, Płońsk, 30 IX 2013 r. (J. Włodarczyk).

- Wykład „Kopernik w Książnicy, czyli dojrzewanie Uczonego”, Wojewódzka Biblioteka Publiczna – Książnica Kopernikańska, Toruń, 28 X 2013 r. (J. Włodarczyk).
- Wykład „Kopernik, Kepler i Galileusz, czyli jak sfinansować wielki przewrót w nauce”, Seminarium Zakładu Neurofizjologii, Instytut Biologii Doświadczalnej im. N. Nenckiego PAN, Warszawa, 6 XI 2013 r. (J. Włodarczyk).
- Wykład „Tajemnica Gwiazdy Betlejemskiej”; w ramach cyklu „Prosto z nieba. Spotkania z wybitnymi naukowcami”, Planetarium Centrum Nauki Kopernik, Warszawa, 5 XII 2013 r. (J. Włodarczyk).
- Audycja radiowa: Świat z ciemnej strony Księżyca, Klub Trójki, PR III, 8 I 2013 r. (J. Włodarczyk).
- Audycja radiowa: Jak wyglądają mieszkańcy Księżyca?, Klub Ludzi Ciekawych Wszystkiego, PR II, 9 II 2013 r. (J. Włodarczyk).
- Audycja radiowa: Czy Galileusz zdradził Kopernika?, Klub Ludzi Ciekawych Wszystkiego, PR II, 22 VI 2013 r. (J. Włodarczyk).
- Audycja radiowa: Astronom w bibliotece, Ćwiczenia z myślenia, PR II, 29 XII 2013 r. (J. Włodarczyk).
- Wywiad: *Ponad trumną Smetony. Nie wszyscy twórcy niepodległej Litwy odwracali się od Polski – mówi prof. Alfredas Bumblauskas*, „Uważam Rze – Historia”, 2013, nr 3 (12), s. 14-16 (L. Zasztowt).
- Wywiad: *Lietuvair Lenkija – Nesolidariosnuo pat 1863-ųjų sukilimo? – kalbasi Tomas Kavaliauskas* (Litwa i Polska – niesolidarne już od powstania 1863 roku?), „Kultūros Bairai” 2013, nr 7/8, s. 95-99 (L. Zasztowt).
- Wywiad: *Na szajcach kultur - wywiad z prof. Bohdanem Cywińskim na kanwie: Bohdan Cywiński: Szańce kultur. Szkice z dziejów narodów Europy Wschodniej*, Wydawnictwo TRIO, Centrum Europejskie Natolin, Warszawa 2013, 678 s. + 24 mapy. W druku w „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” (L. Zasztowt).
- Wywiad: Z prof. Alfredasem Bumblauskasem na kanwie książki: A. Bumblauskas, *Wielkie Księstwo Litewskie. Wspólna historia, podzielona pamięć*, Warszawa 2013, 338 s. W druku w „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” (L. Zasztowt).

Beata Wysokińska

Jarosław Włodarczyk

ANEKS 1

Działalność naukowo-badawcza Zakładu Historii Nauk Ścisłych, Przyrodniczych i Techniki w 2013 roku

Tendencja odchodzenia od wąsko rozumianej historii rozwoju poszczególnych dyscyplin naukowych ku znacznemu rozszerzaniu pola badawczego i wykraczaniu daleko poza granice tak zwanej „wewnętrznej historii nauki” była obecna w działaniach Zakładu Historii Nauk Ścisłych, Przyrodniczych i Techniki od początku jego istnienia. Nie zawsze mile widziana, krytykowana i broniona, występowała z różnym nasileniem. Ostatnie lata zdają się tej tendencji zdecydowanie sprzyjać. Widać to wyraźnie, gdy przyjrzeć się tematyce badawczej, realizowanej w Zakładzie w minionym roku. Łatwo dostrzec, iż więcej miejsca niż było to w latach poprzednich, zajmuje problematyka polityczna, społeczna, naukoznawcza, kulturowa.

Historiografia nauki, naukoznawstwo, organizacja nauki

Badania historiografii nauki rozpoczął w 2013 r. dr hab. Jaromir Jeszke prof. PAN. Obejmują one interpretację współczesnych studiów nad dziejami nauki w Polsce z perspektywy inspiracji teoretycznych oraz stosowanych metod badawczych, a także studia nad tradycjami i kierunkami dotychczasowych nurtów historiografii nauki w Polsce, oddziałujących na współczesne tendencje w tym zakresie. Uwzględniają ponadto cechy dydaktyki historii dyscyplin szczegółowych i jej teoretycznej zależności od paradygmatów dyscyplin macierzystych. Głównym wątkiem podjętych badań jest zależność kształtu historiografii danej nauki od jej teoretycznego statusu w okresie studiów nad jej dziejami.

Prof. dr hab. Michał Kokowski realizował temat *Historia naukoznawstwa w Polsce: zmieniające się teoretyczne perspektywy i polityczne konteksty*. Sformułował tezę, że dyscyplina naukowa zwana „naukoznawstwem” narodziła się na świecie po raz pierwszy nie gdzie indziej, lecz w Polsce w latach 1910–1939 za sprawą m.in. Kasy im. Mianowskiego i lwowsko-warszawskiej szkoły filozoficznej; dyscyplina ta dynamicznie rozwija się aktualnie na świecie (w szczególności w USA, Wielkiej Brytanii), ale nie w Polsce; w czasach socjalizmu, po rozbiciu naukoznawstwa stworzonego przed II wojną światową, rozwinięto intensywne badania naukoznawcze; jednym z najważniejszych ośrodków naukoznawczych w Polsce w czasach socjalizmu był Zakład Historii Nauki PAN; w latach 90-tych XX wieku nastąpił w naszym kraju upadek naukoznawstwa spowodowany czynnikami politycznymi. Prof. Kokowski doszedł do wniosku, iż upadek ten jest źródłem naszego aktualnego zacofania w sferze polityki rozwijania i organizacji nauki. Na zamówienie dr Eleny Aronovej i dr Siomone Turchettiego, redaktorów monografii zbiorowej „Science Studies and Cold War” związanych z Max Planck Institute for the History of Science (Berlin), napisał artykuł z tej tematyki.

Prof. Kokowski badał też różne modele uniwersytetów, i w tym kontekście sformułował własny model określony mianem *uniwersytetu nowego humanizmu*. Wyniki tego projektu referowane były w plenarnych wykładach w Toruniu i Bydgoszczy.

Filozoficzne interpretacje poglądów Kuhna zainspirowały także prof. dr hab. Stefana Zameckiego do opracowania artykułu recenzyjnego na temat książki, która ukazała się 13 lat temu i o której u nas dotychczas niewiele pisano. Artykuł nosi tytuł „Steve Fuller: *Thomas Kuhn: A philosophical History of Our Times*. Chicago and London The University of Chicago Press, 2000. 472 s”.

Zagadnienia filozoficzne były także przedmiotem badań prof. dr hab. Roberta Zaborowskiego, który kontynuował prace nad psychologią uczuć (kategorie ontologii uczuć).

Z pogranicza nauki, kultury i polityki

W ramach współpracy z Czeską Akademią Nauk dr Beata Wysokińska zakończyła realizację tematu *Recepcja wielkiego planu Stalina w Polsce*. Przeprowadziła analizę materiałów archiwalnych (Archiwum Akt Nowych) oraz zawartości wybranych czasopism („Problemy”, „Nowe drogi”). Ustaliła, że recepcja wielkiego planu Stalina w nauce polskiej sprowadzała się głównie do aprobującego opisywania koncepcji teoretycznych, podejmowanego ze względów politycznych i propagandowych. Założenia planu w małym stopniu przeniknęły do praktyki rolniczej i leśnej. Własne problemy, takie jak zalesianie zniszczonego kraju czy odbudowa uprawy polskich odmian zbóż były w tamtych czasach priorytetem. Poza tym proces kolektywizacji rolnictwa nie osiągnął w Polsce takiego poziomu jak w innych krajach bloku wschodniego i szybko się zakończył. Ten fakt oraz własne tradycje rolnicze osłabiły szanse narzucenia planu polskim rolnikom. Duże znaczenie w ostrożnym wykorzystywaniu założeń planu mogły mieć też rodzime postulaty ochrony przyrody, pewna niezależność naukowa polskich uczonych oraz fakt, że nawet teoretycy i praktycy zainteresowani planem, dość szybko zorientowali się, że jego założenia są dla nas nieprzydatne albo wręcz, jak łysenkizm, absurdalne. Efektem badań dr Wysokińskiej jest obszerny artykuł zatytułowany *The Conspiracy of Silence: Stalin's plan for the Transformation of Nature in Poland*, przeznaczony do publikacji w zbiorowej monografii w roku 2014.

Wczesnych lat komunistycznych w naszym kraju dotyczy również temat, nad którym pracuje dr Magdalena Paciorek. W 2013 r. dr Paciorek kontynuowała badania dotyczące *Kształtowania się wizerunku środowiska studentów wydziałów lekarskich w Polsce w latach 1944–1956*. Dokonała m.in. kwerendy archiwów uczelnianych ówczesnych akademii medycznych, a obecnie uniwersytetów medycznych w Krakowie, Warszawie, Białymstoku, Wrocławiu, Katowicach oraz w Archiwum Akt Nowych. Do zakończenia badań brakuje jeszcze kwerendy kilku archiwów uczelnianych m.in. w Łodzi, Poznaniu, Szczecinie, Lublinie i Gdańsku. Bardzo zróżnicowane zasoby archiwalne, wiążące się z tym tematem, dr Paciorek przedstawiła w artykule przekazanym do druku w „Medycynie Nowożytnej”.

Okres Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, a ściślej rzecz biorąc warunki rozwoju techniki i nauk technicznych w realiach tamtych lat, opracował prof. dr hab. Bolesław Orłowski. Napisał tekst pomyślany jako rozdział do kolejnego tomu *Historii nauki polskiej*. Jednocześnie uzupełniał *Słownik polskich odkrywców, wynalazców oraz pionierów nauk matematyczno-przyrodniczych i techniki* – dzieło formalnie już zakończone, lecz ciągle jeszcze udoskonalane poprzez dodawanie ilustracji, map, a także haseł. Swój udział w tych uzupełnieniach mieli również niektórzy pracownicy Zakładu Historii Nauk Ścisłych, Przyrodniczych i Techniki.

Znacznie odleglejsze w czasie były tematy, nad którymi pracowały w minionym roku dr hab. Iwona Arabas prof. PAN oraz dr hab. Anna Trojanowska prof. PAN. Iwona Arabas

zajmowała się w dalszym ciągu problematyką roli gabinetów osobliwości jako protomuzeów nauki. W Narodowym Muzeum Sztuk Pięknych im. A. S. Puszkina w Moskwie odnalazła dokumenty oraz eksponaty (medale i monety) pochodzące z osiemnastowiecznej kolekcji Gabinetu Osobliwości księżny Anny Jabłonowskiej z Siemiatycz.

Anna Trojanowska natomiast zebrała informacje o Wystawie Higienicznej w Warszawie (1896 r.) jako przedsięwzięciu mającym na celu upowszechnianie higieny. Dokonała analizy porównawczej opisów dotyczących tejże wystawy, zawartych w czasopiśmie naukowych: „Gazecie Lekarskiej”, „Medycynie”, „Wiadomościach Farmaceutycznych”, „Ateneum”, a także w „Tygodniku Ilustrowanym” z uwagami, które Bolesław Prus jako popularyzator higieny zamieszczał w *Kronikach tygodniowych* ukazujących się na łamach warszawskiego „Kuriera Codziennego”. Na tej podstawie przygotowała wykład habilitacyjny oraz artykuł, który ukazał się w „Kwartalniku Historii Nauki i Techniki”.

Historia nauk ścisłych

1. Historia fizyki i matematyki

W lutym 2013 roku przypadła setna rocznica publikacji serii trzech przełomowych prac Nielsa Bohra, w których zaprezentował on swój model atomu wodoru. Dla dr hab. Krzysztofa Maślanki prof. PAN rocznica ta było dobrym pretekstem do przypomnienia fundamentalnych, i budzących do dzisiaj kontrowersje, problemów interpretacyjnych mechaniki kwantowej (artykuł w „PAUzie Akademickiej”). W 2013 r. powstał jeszcze jeden artykuł okolicznościowy tego autora – esej o Profesorze Konradzie Rudnickim (1926–1912), członku Rady Naukowej naszego Instytutu, astronomie i historyku nauki.

Krzysztof Maślanka przede wszystkim jednak kontynuował prace w ramach głównego nurtu swoich zainteresowań, tj. analitycznej teorii liczb i jej historii, ze szczególnym uwzględnieniem funkcji dzeta Riemanna. Wykorzystywał program do obliczeń symbolicznych *Mathematica* i znalazł dwa subtelne błędy w tym programie. Poza tym na ukończeniu jest preprint artykułu *Efficient Method of Calculating High Accuracy Values of Stieltjes, Constants* (będzie przesłany do międzynarodowej bazy artykułów arXiv), w którym została zaprezentowana nowa, efektywna metoda obliczania stałych Stieltjesa – współczynników rozwinięcia na szereg funkcji dzeta Riemanna. W ramach tego tematu prof. Maślanka współpracował kolejny już rok z matematykiem z Wenezueli, Luisem Bâez-Duarte (Instituto Venezolano de Investigaciones Científicas, Caracas) oraz z fizykiem-teoretykiem, Markiem Wolfem (UKSW, Warszawa).

O odporności matematyki na skutki upływającego czasu i o niepoddawaniu się dezaktualizacji dawno sformułowanych, a nie do końca rozwiązanych zadań świadczą rozważania dr Jarosława Wawrzyckiego na temat teorii zaburzeń i jej związku z problemem całkowalności oraz z lematem XXVIII, zawartym w księdze I *Principiów* Izaaka Newtona. Rozważania te, jakkolwiek ich rodowód sięga kilku wieków wstecz, należą bowiem raczej do współczesnej matematyki niż do jej historii. Podobnie rzecz się ma z drugim tematem, którym zajmował się w 2013 r. dr Wawrzycki. Było to zagadnienie dotyczące zastosowania metod geometrii spektralnej do badania granicy adiabatycznej w kwantowej teorii pola z nieabelowym cechowaniem. Obydwa tematy były kontynuacją badań podjętych wcześniej i już w różnym stopniu zaawansowanych.

Inny natomiast charakter historia matematyki przybierała w pracach Zespołu Historii Matematyki kierowanego przez dr hab. Wiesława Wójcika prof. PAN. Zespół we współdziałaniu z Grupą Badawczą Centrum Kopernika Badań Interdyscyplinarnych oraz z Zakładem Historii Matematyki, działającym w Instytucie Matematyki UJ rozwijał, podobnie jak w latach ubiegłych, problematykę z zakresu dziejów matematyki w Polsce oraz matematyki przełomu XIX i XX wieku. Prowadzone badania miały wymiar interdyscyplinarny i łączyły ludzi z różnych ośrodków naukowych. Odbyło się wiele wspólnych spotkań, w tym osiem zorganizowanych bezpośrednio przez Zespół Historii Matematyki, jako *Seminaria Centrum Kopernika z Historii Matematyki*.

2. Historia astronomii

Rekonstrukcja dziejów astronomii na Uniwersytecie Warszawskim od założenia Obserwatorium Astronomicznego do współczesności była przedmiotem badań prowadzonych przez dr hab. Jarosława Włodarczyka prof. PAN i zakończonych w 2013 r. W rezultacie powstało pierwsze syntetyczne opracowanie historii astronomii uprawianej w Obserwatorium i na Uniwersytecie Warszawskim w tym okresie. Wyniki zostały zawarte w artykule, który ukaże się w druku jako rozdział w pracy zbiorowej *Dzieje Uniwersytetu Warszawskiego. Historia nauk ścisłych i przyrodniczych*.

Rok 2013 był drugim rokiem realizowania grantu „Korespondencja Jana Heweliusza a nauka europejska XVII stulecia”, finansowanego w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki. Pod kierunkiem Jarosława Włodarczyka została przez mgr. Macieja Jasińskiego przygotowana w języku angielskim i przekazana do druku pierwsza bibliografia prac poświęconych Heweliuszowi, opublikowanych w okresie 1800–2013. Bibliografia ukaże się w tomie *Prolegomena* (Brepols Publishers, 2014), otwierającym międzynarodową edycję korespondencji.

Podczas prowadzonych również pod kierunkiem prof. Włodarczyka kwerend mgr Maciej Jasiński odkrył nieznaną list Jana Heweliusza do Johna Wallisa. Jest to rękopis, o którego istnieniu nie ma wzmianki w żadnym ze źródeł. Mgr Jasiński przygotował nieznaną rękopis do wydania. Poza tym wykonał wstępną transkrypcję i opracowanie edytorskie korespondencji Heweliusza z Janem Amosem Komeńskim, Maciejem Głóskowskim i Zygmuntem Rakoczym; zbadał treść korespondencji Jana Heweliusza ze Stanisławem Lubienieckim; napisał artykuł omawiający historię polskich publikacji o Heweliuszu (wraz z dr Marią Otto, PAN BG) w celu zamieszczenia w tomie krytycznym wydania listów Heweliusza. Prowadząc poszukiwania archiwalne w zbiorach Muzeum Narodowego w Warszawie, odnalazł siedem rękopisów Heweliusza, znanych wcześniej jedynie z wydanej drukiem transkrypcji.

3. Historia chemii

Wiele lat trwające prace prof. dr hab. Stefana Zameckiego, dotyczące Ignacego Fonberga – ucznia i następcy Jędrzeja Śniadeckiego na katedrze chemii w Uniwersytecie Wileńskim – dobiegły końca. Ich efektem jest przekazana do recenzji wydawniczej książka: *Europejskie inspiracje w pracach polskiego chemika Ignacego Fonberga (1801–1891). Studium historyczno-metodologiczne*.

Temat *Idee a eksperyment: dzieje badań nad naturą świata fizykalnego w I połowie XX w. Działalność Ludwika Wertensteina*, realizował dr Marcin Dolecki. Celem pracy było ukazanie rozwoju wiedzy o polskich osiągnięciach w zakresie nauki o budowie atomu oraz promieniotwórczości w okresie międzywojennym na tle osiągnięć nauki światowej. Dr Dolecki wykonał kwerendę w Archiwum PAN, gdzie znajduje się spuścizna L. Wertensteina, w tym jego pamiętniki z okresu II wojny światowej. Przejrzał i opracował (w wersji roboczej) całość zasobu dotyczącego tej postaci. Częściowo zgromadził również literaturę naukową, poświęconą Wertensteinowi i jego działalności badawczej oraz dydaktycznej.

Kontynuacją badań związanych z historią rozwoju chemii w Warszawie zajmowała się prof. dr hab. Halina Lichocka. Na podstawie materiałów archiwalnych (drukowanych i rękopiśmiennych, w tym litografowanych notatek wykładów, artykułów publikowanych w XIX-wiecznej prasie naukowej itp.) opracowała działalność naukową i dydaktyczną chemików, profesorów i absolwentów Królewskiego Uniwersytetu Warszawskiego, w latach od zamknięcia tej uczelni po powstaniu listopadowym do likwidacji Szkoły Głównej i przekształcenia jej w rosyjski Cesarski Uniwersytet Warszawski. *Novum* tego opracowania stanowi przede wszystkim ukazanie po raz pierwszy, w sposób udokumentowany, ciągłości nauczania chemii oraz podejmowania badań naukowych w Warszawie, w okresie międzypowstaniowym, zanim jeszcze otwarto Akademię Medyko-Chirurgiczną. Nowością jest również przedstawienie chemicznego dziedzictwa Szkoły Głównej Warszawskiej i jego znaczenia dla rozwoju przemysłu i nauczania chemii w Polsce.

Prof. Lichocka kontynuowała także wątek biograficzny o warszawskich profesorach chemii. Opracowała i przygotowała do druku cztery artykuły biograficzne, poświęcone profesorom chemii Uniwersytetu Warszawskiego, którzy swoją działalność naukową rozpoczęli w dwudziestoleciu międzywojennym, a kontynuowali w latach II wojny światowej i później. Profesorami tymi byli: Wiktor Lampe (1875–1962), Włodzimierz Niemierko (1897–1985), Osman Achmatowicz (1899–1988), Irena Chmielewska (1905–1987). W pracy tej wykorzystana niecytowane wcześniej archiwalia: rękopisy z Litewskiego Archiwum Centralnego w Wilnie, dotyczące Osmana Achmatowicza oraz z Archiwum PAN w Warszawie fragmenty spuścizny prof. Kazimierza Bassalika, zawierające ocenę dorobku naukowo-dydaktycznego Ireny Chmielewskiej.

Historia nauk przyrodniczych

1. Historia botaniki

Nowy temat *Bolesław Hryniewiecki (1875–1963) jako przyrodnik i humanista. Interdyscyplinarne podstawy jego dorobku naukowego i organizacyjnego*, rozpoczęła dr Beata Wysokińska. Opracowała koncepcję badań na potrzeby przyszłej monografii naukowej. Koncepcja zakłada zbadanie i przedstawienie dorobku naukowego i organizacyjnego Hryniewieckiego w sposób kompleksowy, uwzględniający zarówno jego interdyscyplinarne podstawy, jak i ponadnarodowy, europejski charakter. Podstawę stanowi teza, że Hryniewiecki był nie tylko botanikiem, jak wskazuje na to jego gruntowne wykształcenie przyrodnicze i działalność przyrodnicza, ale także humanistą, człowiekiem o szerokich zainteresowaniach.

W obszarze historii botaniki pracowała także dr hab. Wanda Grębecka. Opracowała temat *Podróż naukowa jako narzędzie poznania*. Uzyskane wyniki przedstawiła w referacie

wyłoszonym podczas zebrania Zakładu Historii Nauk Ścisłych, Przyrodniczych i Techniki w Instytucie Historii Nauki PAN.

2. Historia nauk o Ziemi

Tą dziedziną wiedzy zajmował się w naszym Instytucie dr Andrzej J. Wójcik. W roku 2013 kontynuował współpracę z Instytutem Historii Przyrodoznawstwa i Techniki w Moskwie – Институт истории естествознания и техники ИИЕТ РАН, z Rosyjskim Towarzystwem Geologicznym w Moskwie – Российское геологическое общество РОСГЕО, z pracownikami Państwowej Naukowo-Technicznej Biblioteki Publicznej Syberyjskiego Oddziału Rosyjskiej Akademii Nauk w Nowosybirsku – ГПНТБ СО РАН oraz z Instytutem Historii Syberyjskiego Oddziału Rosyjskiej Akademii Nauk w Nowosybirsku – ИИ СО РАН – w zakresie realizacji wspólnego projektu „Polacy na Syberii”. Nowością było natomiast nawiązanie współpracy z przedstawicielami Katedry Historii Uniwersytetu Górniczego w Sankt Petersburgu – Горный университет – Национальный минерально-сырьевой университет „Горный”, Кафедра истории – w celu podjęcia badań dotyczących rozwoju myśli technicznej w XVIII i XIX w. na obszarze Polski i Rosji oraz dziejów europejskich szkół górniczych (XVIII i XIX w.)

Do tematów kontynuowanych należały badania wieloaspektowe w zakresie rozwoju nauk górniczo-geologicznych oraz stosowania nowoczesnych metod pracy w przemyśle, w tym wzajemnego przenikania się myśli technicznej na pograniczu państw i systemów. Inne problemy badawcze, którymi podobnie jak w latach poprzednich zajmował się dr Wójcik, to dzieje polskich geologów i ich dokonań oraz rozwój nauk górniczo-geologicznych na terenie Królestwa Polskiego.

3. Historia farmacji

Problematyką rozwoju wiedzy o lekach pochodzenia zwierzęcego, a także o żywności i jej znaczeniu dla zdrowia, już od kilku lat konsekwentnie zajmuje się dr hab. Anna Trojanowska prof. PAN. W roku 2013 Anna Trojanowska pracowała nad dwoma tematami dotyczącymi tych zagadnień. Pierwszy z nich to *Organopreparaty w naukach farmaceutycznych od końca XIX wieku do lat 20 XX wieku*. Realizacja polegała na zebraniu materiałów i uzupełnieniu informacji o organopreparatach produkowanych w Polsce w latach 20-tych XX w. Drugi temat, *Problem fałszowania żywności w publikacjach Alfonsa Bukowskiego (1858-1921)*, został zakończony w formie przekazanego do druku artykułu. Autorka poddała analizie publikacje Bukowskiego zwracając szczególną uwagę na zależności między rozwojem chemii a nasileniem się zjawiska fałszowania żywności oraz doskonaleniem metod ich wykrywania.

4. Historia medycyny

Jubileuszowy Rok Powstania Styczniowego uczcił prof. dr hab. Andrzej Śródka, podejmując badania dotyczące udziału lekarzy w tym narodowym zrywie. Praca jest zaawansowana i zakończy się obszernym artykułem. Niezależnie od tego prof. Śródka zajmował się problematyką polskich lekarskich szkół naukowych – ukończył część ogólną monografii zbiorowej, poświęconej temu tematowi. Napisał poza tym i przekazał do druku artykuł *Dyskusja nad pierwszym na świecie opisie zmian patomorfologicznych w rzucawce*

porodowej. Kontynuował też badania dotyczące wkładu uczonych polskich w rozwój medycyny światowej w XX wieku.

Trzy niezależne kierunki badań z historii medycyny realizowała prof. dr hab. Bożena Urbanek. Pierwszy z nich to historia Wydziału Lekarskiego na Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie. Prof. Urbanek gromadziła materiały dotyczące funkcjonowania i dorobku następujących katedr i zakładów: chorób wewnętrznych, psychiatrii i neurologii oraz pediatrii. Ponadto zebrała dokumentację o studentach Wydziału Lekarskiego oraz Oddziału Farmaceutycznego z uwzględnieniem pochodzenia, statusu społecznego i ekonomicznego, a także systemu stypendialnego i pomocy świadczonej studentom oraz o istniejących na Wydziale zrzeszeniach i organizacjach studenckich. W celu gromadzenia materiałów źródłowych dwukrotnie przebywała w Wilnie oraz wykonała kwerendę zbiorów specjalnych Głównej Biblioteki Lekarskiej w Warszawie.

Drugi kierunek badań odnosił się do historii średnich zawodów medycznych w okresie PRL. Prof. Urbanek przeprowadziła poszukiwania materiałów w zbiorach bibliotecznych i archiwaliach Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego.

Wreszcie trzeci kierunek to zakończenie prac na temat *Zgromadzenia zakonne w medycynie i farmacji na Śląsku i Zagłębiu*. Efektem jest książka, która pod redakcją i z artykułem wstępnym Bożeny Urbanek ukazała się w 2013 r.

5. Historia techniki

Osiągnięciem godnym podkreślenia jest obszerna (licząca 606 s.) monografia autorstwa dr. hab. Edwarda Malaka prof. PAN, zatytułowana *Dzieło generała Rayskiego. Etos inżyniera*, zakończona i opublikowana w 2013 r. Książka została wydana przez Instytut Historii Nauki PAN, nakładem Autora. Została napisana na podstawie mało znanych źródeł oraz rzadkich publikacji z lat 1918–1931.

Osiągnięcia w dziedzinie historii techniki były również udziałem dr. Zbigniewa Tucholskiego, kontynuującego działania mające na celu pozyskanie i opracowanie dokumentacji technicznej infrastruktury kolejowej oraz obiektów inżynierskich na terenie całego kraju, także w zakresie dokumentacji i ochrony zabytków techniki. W ramach obowiązków rzeczoznawcy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego dr Tucholski wykonał na rzecz Narodowego Instytutu Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów, ekspertyzę w sprawie wydania pozwolenia na wywóz za granicę najstarszego samochodu osobowego w Polsce *Mercedes 10/20 PS Posen*. Dr Tucholski opracował 27 haseł do leksykonu *Warszawa lat wojny i okupacji 1939–1945*. Napisał i przekazał do druku artykuł *Systemy oznaczeń i numeracji taboru kolei wąskotorowych PKP według przepisów przedwojennych oraz instrukcji z 1947 r.*, w którym po raz pierwszy (na podstawie niecytowanych wcześniej źródeł) przedstawił system oznaczeń taboru wąskotorowego PKP w okresie międzywojennym i powojennym. Napisał również i oddał do druku pracę *Tabor kolejowy Komendy Portu Wojennego w Świnoujściu*, gdzie przedstawił historię taboru kolejowego eksploatowanego w magazynach amunicji, torped i min morskich bazy marynarki wojennej. Zbigniew Tucholski brał także udział w pracach zespołu, który wykonał w Muzeum Wojska Polskiego remont czołgu Renault FT–17 sprowadzonego z Afganistanu. Wspólnie z Anną Mistewicz, pracownikiem Muzeum Narodowego w Warszawie, zorganizował wystawę pt. „Inżynier Julian Adam Majewski. Historia pierwszych stałych mostów Warszawy” w Muzeum Politechniki Warszawskiej. Organizatorami wystawy byli: Muzeum Politechniki

Warszawskiej, Archiwum Polskiej Akademii Nauk w Warszawie, Instytut Badawczy Dróg i Mostów w Warszawie, Instytut Historii Nauki PAN im. Ludwika i Aleksandra Birkenmajerów w Warszawie oraz Wydział Inżynierii Lądowej Politechniki Warszawskiej.

Kierownik Zakładu

Historii Nauk Ścisłych, Przyrodniczych i Techniki

Prof. dr hab. Halina Lichocka

Sprawozdanie z działalności badawczej Zakładu Historii Nauk Społecznych, Oświaty i Organizacji Nauki

W ramach Zakładu Historii Nauk Społecznych, Oświaty i Organizacji Nauki (kierownik prof. dr hab. Jan Piskurewicz) działały cztery sekcje: Sekcja Historii Nauk Społecznych (kierownik dr Paweł Komorowski), Sekcja Dziejów Oświaty (kierownik dr hab. prof. PAN Joanna Schiller), Sekcja Historii Organizacji Nauki (kierownik prof. dr hab. Jan Piskurewicz) oraz Sekcja Antropologii Nauki (kierownik dr hab. prof. PAN Bożena Płonka-Syroka).

I Sekcja Historii Nauk Społecznych

Badania prowadzone w 2013 r. w Sekcji Historii Nauk Społecznych obejmowały zagadnienia: nauk humanistycznych na Uniwersytecie Warszawskim w okresie 1956–1995 (dr Paweł Komorowski), historii historiografii polskiej i europejskiej (dr Jarosław Kurkowski i dr hab. prof. PAN Jacek Soszyński).

Dr Paweł Komorowski kontynuował opracowywanie dziejów nauk humanistycznych na Uniwersytecie Warszawskim w latach 1956–1995; rezultatem ma być rozdział w tomie poświęconym tymże naukom, w ramach kilkutomowej publikacji przygotowywanej z okazji 200-lecia UW. W roku 2013 dr Komorowski ostatecznie ukończył ten duży (liczący około 6 arkuszy wydawniczych) tekst, oparty na omówieniu ponad 200 wybranych publikacji naukowych z zakresu różnych dziedzin humanistyki. W 2013 r. dr Komorowski podjął także temat wykorzystania historii powszechnej jako elementu lansowania wśród społeczeństwa założeń politycznych przez Stanisława Augusta Poniatowskiego (przygotował na ten temat tekst zatytułowany *W cieniu polityki na obiadach czwartkowych*) oraz kontynuował badania nad koncepcjami historycznymi i pisarstwem Feliksa Bentkowskiego.

W 2013 r. dr Jarosław Kurkowski, w ramach badań problematyki edytorstwa źródeł historycznych i roli tendencji „dokumentarnej” w kulturze umysłowej Rzeczypospolitej w XVIII wieku, przygotował tekst (zatytułowany *Źródłoznawstwo w służbie króla i Rzeczypospolitej. Uwagi o praktycznych celach badań naukowych doby stanisławowskiej*) przeznaczony dla czasopisma *Archiwistów Grupy Wyszehradzkiej „Archivarius Visegradensis”*. Na marginesie swoich głównych prac badawczych dr Kurkowski zajmował się także zagadnieniami okultystycznych korzeni nauki i polityki III Rzeszy – z uwzględnieniem aktualnych polemik w niemieckojęzycznej literaturze naukowej i publicystyce. W tym kontekście szczególną uwagę zwrócił na prekursorskie, nieznane w świecie, prace Leona Halbana (1893–1960) – profesora prawa kanonicznego na Uniwersytecie Lwowskim, a po wojnie pracującego w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim.

Dr hab. prof. PAN Jacek Soszyński w 2013 r. realizował dwa projekty badawcze. Pierwszy, we współpracy z Lietuvos Istorijos Institutas w Wilnie, obejmował prace nad szczegółowym rozpoznaniem kodeksu F 22–94 Biblioteki im. Wróblewskich w Wilnie (zabytek XII-wieczny), zawierającym glossę do Księgi Koheleta, glossę do Pieśni nad Pieśniami i dotychczas niewydany zarys Historii Biblijnej. Zidentyfikowano i opisano wersje gloss, przy czym stwierdzono, że glossa do Księgi Koheleta to wersja wczesna, nieznana z wydań starodrukowych. Kodeksowi mają być poświęcone dwa artykuły, których pisanie już rozpoczęto. Drugi projekt obejmuje prace nad komentowanym przekładem *Didascaliconu*

Hugona ze Świętego Wiktora – w ramach grantu Bibliotheca Litterarum Medii Aevi realizowanego w Instytucie Badań Literackich. W 2013 r. dopracowano koncepcję całej książki, która będzie się składała z trzech części: wstępu, równoległych tekstów łacińskiego i polskiego oraz komentarza. Podjęto także prace nad opracowywaniem poszczególnych części.

II Sekcja Dziejów Oświaty

Badania prowadzone w Sekcji Dziejów Oświaty w 2013 r. dotyczyły przede wszystkim: Komisji Edukacji Narodowej (prof. dr hab. Kalina Bartnicka), krakowskich gimnazjów żeńskich (dr hab. prof. PAN Katarzyna Dormus), muzykologii lwowskiej (mgr Michał Piekarski), nauk humanistycznych na Uniwersytecie Warszawskim (dr hab. prof. PAN Joanna Schiller-Walicka, dr Jan Szumski, dr Dorota Zamojska), polsko-rosyjskich relacji w sferze nauki w XVIII–XXI wieku (dr Jan Szumski, prof. dr hab. Leszek Zasztowt).

W roku sprawozdawczym prof. dr hab. Kalina Bartnicka kierowała ogólnopolskim zespołem historyków wychowania (18 osób), którzy pracowali w ramach projektu *Komisji Edukacji Narodowej model szkoły i nauczyciela: koncepcje, doświadczenia i inspiracje*. Zajmowała się organizowaniem pracy naukowej zespołu grantowego: koncepcjami gromadzenia danych i tworzeniem bazy, zorganizowaniem zespołów do opracowania konkretnych zadań. Ponadto zbierała materiały i prowadziła kwerendy materiałów źródłowych (opublikowanych) do dziejów szkół w Wydziale Mazowieckim szkół KEN oraz gromadziła dane o ich nauczycielach, gromadziła teksty i literaturę dotyczącą prawa szkolnego KEN – do publikacji podstawowych Ustaw i przepisów KEN, gromadziła materiały dotyczące przemian akademii w Wilnie i w Krakowie w XVIII/XIX wieku.

Dr hab. prof. PAN Katarzyna Dormus pozostawała w kręgu zagadnień problematyki kobiecej w Galicji w XIX–XX wieku. Kontynuowała zbieranie materiałów do tematu pierwszych krakowskich gimnazjów żeńskich działających w latach 1896–1939. Kwerendy prowadziła w Archiwum Państwowym w Krakowie, w Dziale Rękopisów Biblioteki Jagiellońskiej, a także objęła nią ówczesne czasopiśmiennictwo galicyjskie. Celem tych badań jest rekonstrukcja dziejów pierwszych krakowskich gimnazjów żeńskich od momentu powstania pierwszego z nich w 1896 r. do wybuchu II wojny światowej. Ma ona stanowić podstawę do napisania monografii poświęconej dziejom tych szkół.

Z kolei mgr Michał Piekarski prowadził kwerendy w Bibliotece Jagiellońskiej i w Państwowym Obwodowym Archiwum we Lwowie do realizowanego przezeń projektu badawczego zatytułowanego *Adolf Chybiński w kręgu lwowskich muzykologów*, związanego z przygotowywaną przez mgra Piekarskiego pracą doktorską. Kwerenda w Bibliotece Jagiellońskiej dotyczyła korespondencji Adolfa Chybińskiego, a w archiwum we Lwowie materiały związane z Zakładem Muzykologii Uniwersytetu Lwowskiego.

Dr hab. prof. UKSW Joanna Schiller-Walicka w dalszym ciągu zajmowała się opracowaniem części przyszłej publikacji zbiorowej *Nauki humanistyczne na Uniwersytecie Warszawskim 1816–2010*, pod redakcją H. Samsonowicza, przygotowywanej z okazji 200-lecia UW. W ramach tego wydawnictwa J. Schiller-Walicka miała przedstawić stan i kierunki rozwoju nauk humanistycznych na Uniwersytecie w latach 1816–1915. W roku sprawozdawczym przekazała tekst do druku. Ponadto kontynuowała przygotowywanie monografii *Universitas rossica. Cesarski Uniwersytet Warszawski 1869–1917* i zbierała materiały do dwóch zamówionych artykułów.

Z kolei głównym kierunkiem działalności dra Jana Szumskiego w 2013 r. była kontynuacja prac poświęconych organizacji instytucji naukowych Polski i ZSRR oraz

relacjom polsko-radzieckim w zakresie nauk historycznych w latach 1944–1964. W tym celu wyjeżdżał do Moskwy, gdzie przeprowadził kwerendy w centralnych archiwach rosyjskich. Uzyskane wyniki zaprezentował w formie dwóch artykułów oraz referatów na konferencjach. W roku sprawozdawczym dr Szumski oddał także do druku fragment syntezy *Nauki humanistyczne na UW – część poświęconą okresowi 1945–1956*. Ponadto J. Szumski brał udział w zakończonym w 2013 r. grantie *Akademie Nauk i wyższe uczelnie Polski i Rosji: polsko-rosyjskie relacje w sferze nauki XVIII–XXI wiek*.

Prof. dr hab. Leszek Zasztowt w roku 2013 w dalszym ciągu zajmował się badaniami dotyczącymi ziem litewsko-ruskich dawnej Rzeczypospolitej po rozbiorach oraz polsko-rosyjskimi relacjami w sferze nauki w XVIII–XX wieku. Był kierownikiem zakończonego w 2013 roku, wyżej wymienionego grantu, *Akademie Nauk i wyższe uczelnie Polski i Rosji: polsko-rosyjskie relacje w sferze nauki XVIII–XXI wiek*. Ponadto prowadził prace związane z przygotowywaną w Instytucie Historii Nauki PAN syntezą *Historia nauki polskiej 1944–1989*.

III Sekcja Historii Organizacji Nauki

Prof. dr hab. Jan Piskurewicz kontynuował opracowywanie tematu *Spółeczny ruch naukowy w latach 1944–1989* do syntezy *Historia Nauki Polskiej 1944–1989*, przygotowywanej w IHN PAN. W 2013 roku napisał część tego opracowania. Także w roku 2013 przyjął propozycję Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej przygotowania edycji korespondencji Alberta Einsteina z Marią Skłodowską-Curie. W celu pozyskania tych listów udał się do Hebrew University w Jerozolimie, gdzie znajduje się Archiwum Einsteina. W wyniku tego wyjazdu pozyskał większą część listów oraz wydawnictwa pomocne w tym opracowaniu. Na początku 2014 przewidziana jest kwerenda uzupełniająca w dziale rękopisów Biblioteki Narodowej w Paryżu. Będzie to pierwsza pełna edycja korespondencji między Einsteinem i Marią Curie. Jej wydanie przewidziane jest na rok 2015.

IV Sekcja Antropologii Nauki

W ramach Sekcji Antropologii Nauki pracowała dr hab. prof. PAN Bożena Płonka-Syroka. Jej główne osiągnięcie badawcze w 2013 roku to wydana w tymże roku książka *Medycyna w historii i kulturze. Studia z antropologii wiedzy*, w której przedstawiła nową metodę badań nad historią medycyny – antropologię wiedzy oraz przykłady jej zastosowania w analizie sześciu wybranych problemów badawczych z historii medycyny europejskiej. W pracy tej przedstawiła w sposób systematyczny współczesne niemieckie piśmiennictwo z zakresu historii medycyny i zestawiała je z piśmiennictwem amerykańskim, wydobywając zawarte w nim podstawy metodologiczne. Odnosząc się do piśmiennictwa zagranicznego zaproponowała własne ujęcie metodologiczne (antropologia wiedzy), będące rozwinięciem poglądów badaczy polskich – takich jak Ludwik Fleck, Stefan Amsterdamski i Barbara Skarga.

Biblioteka IHN PAN

Dr Adam Matuszewski w 2013 r. kontynuował badania XVII-wiecznych koncepcji powszechnej reformy oświaty i nauki. Pierwszym celem prowadzonych przez niego badań jest właściwe zdefiniowanie pojęcia *Republica Litteraria*. Drugim celem jest wskazanie wpływu, jaki miała ta idea na rozwój nauki w XVII wieku. Trzecim celem jest prześledzenie rozwoju poczucia odrębności i jedności świata uczonych oraz międzynarodowej współpracy naukowej w XVI i XVII wieku. Zamiarem dra Matuszewskiego jest wykazanie, że w związku z szybkim rozwojem badań naukowych w XVII w. łacina stała się dla ówczesnych uczonych

„zbyt mało pojemna”, co spowodowało próby stworzenia nowego, międzynarodowego języka, który mógłby zastąpić łacinę. Omówienie konkretnych prób w tym zakresie jest kolejnym zamiarem dra Matuszewskiego.

Popularyzacja i upowszechnianie nauki

Większość pracowników Zakładu Historii Nauk Społecznych, Oświaty i Organizacji Nauki brała udział w popularyzacji i upowszechnianiu nauki. Istotnym elementem upowszechnienia i popularyzacji jest działalność dydaktyczna prowadzona na wielu uczelniach (spis tych uczelni podany jest na końcu sprawozdania z działalności IHN PAN), wygłaszanie referatów na konferencjach i seminariach naukowych (spis tych konferencji znajduje się na końcu sprawozdania z działalności IHN PAN) oraz publikowanie artykułów (spis publikacji znajduje się na końcu sprawozdania IHN PAN).

Poniżej wymienione są te przedsięwzięcia, które miały nieco inny charakter i były kierowane nie tylko do środowiska naukowego i studentów.

I tak dr J. Kurkowski wygłosił publiczny wykład w ramach Akademii Bemowskiego Seniora – na temat początków kinematografii.

Prof. dr hab. K. Bartnicka przygotowała koncepcję i scenariusz wystawy, która została zorganizowana w Senacie RP – na temat działalności i dokonań Komisji Edukacji Narodowej z okazji rocznicy 240-lecia utworzenia KEN.

Z kolei dr hab. prof. PAN Katarzyna Dormus udzieliła wywiadów „Konspektowi” i „Przeglądowi” na temat Komisji Edukacji Narodowej, a także brała udział w audycji „Wokół historii” – poświęconej KEN – w Radio Tok FM.

Mgr Michał Piekarski opublikował cztery artykuły popularnonaukowe na temat lwowskiego środowiska muzycznego w „Kurierze Galicyjskim”.

Prof. dr hab. L. Zasztowt przeprowadził dwa wywiady z profesorem Alfredasem Bumblaskasem dla „Uważam Rze – Historia” i dla „Kwartalnika Historii Nauki i Techniki” oraz z prof. Bohdanem Cywińskim dla „Kwartalnika Historii Nauki i Techniki”, a także sam udzielił wywiadu dla „Kulturos Bairai” na temat związków polsko-litewskich po 1863 r.

Prof. dr hab. J. Piskurewicz udzielił konsultacji ekipie BBC 2 do filmu o Marii Skłodowskiej Curie.

Dr hab. prof. PAN B. Płonka-Syroka zorganizowała w Muzeum Farmacji Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu wystawę stałą pt. Kultura medyczna islamu.

Kierownik Zakładu Historii Nauk
Społecznych, Oświaty i Organizacji
Nauki

prof. dr hab. Jan Piskurewicz

ANEKS 3

Wykaz opublikowanych przez pracowników Instytutu monografii i artykułów naukowych

Monografie lub rozdziały w monografiach:

1. I. Arabas, *Pharmacia in the natural history cabinet of the duchess Anna Jabłonowska of Siemiatycze*, [w:] *41st International Congress for the History of Pharmacy*, Paris 2013.
2. K. Bartnicka, *Polskie i rosyjskie uniwersytety na przełomie XVIII i XIX wieku na tle europejskim*, [w:] *Akademie Nauk, uniwersytety, organizacje nauki. Polsko-rosyjskie relacje w sferze nauki XVIII–XX wieku*, wyd. zbiorowe, pod red. L. Zasztowta, IHN PAN, Warszawa 2013, s. 449–484.
3. K. Bartnicka, *Andrzej Bartnicki and the Idea of a Forum for the Advanced Studies of the United States*, [in:] *Polish Perspectives on American History. Insights, Interpretations, Revisions*, ed. by Halina Parafianowicz, Białystok University Press, Białystok 2013, pp.9–12.
4. K. Dormus, *Wizerunek nauczyciela na łamach „Ruchu Pedagogicznego” i „Nowej Szkoły” w latach 1945–1956* [w:] *Zaangażowanie? Opór? Gra? Szkic do portretu nauczyciela w latach PRL-u*, t. 4, *Szkoła–Państwo–Społeczeństwo*, pod red. R. Grzybowski, Toruń 2013, s.443–454.
5. M. Jasiński, *The Inhabitants of the Moon in Hevelius’s Selenographia*, [w:] *Johannes Hevelius and His World. Astronomer, Cartographer, Philosopher and Correspondent*, red. Richard L. Kremer, Jarosław Włodarczyk, Warsaw 2013, s. 61–67.
6. M. Jasiński (z: Jarosławem Włodarczykiem), *Jan III Sobieski i uranografia polityczna XVII stulecia* (z Jarosławem Włodarczykiem), [w:] *Primus inter pares. Pierwszy między równymi, czyli opowieść o Janie III*, red. Dominika Walawender–Musz, Warszawa 2013, s. 141–145.
7. M. Jasiński (z: Jarosławem Włodarczykiem), toż w jęz. angielskim: *Jan III Sobieski and the 17th century political uranography* (z Jarosławem Włodarczykiem), [w:] *Primus inter pares. The First among Equals—the story of King Jan III*, red. Dominika Walawender–Musz, Warszawa 2013, s. 141–145.
8. E. Malak, *Dzieło generała Rayskiego. Etos inżyniera*, Instytut Historii Nauki, Warszawa 2013, ss. 606.
9. K. Maślanka, *Od kosmologii do teorii liczb. Próba apologii*, Wydawnictwo Niezależne, Kraków 2013, ss. 192.
10. B. Orłowski, *Polish Adventures in Technology. Successes Great and Small*, tłum. Dominika Palmowska, Instytut Lotnictwa, Warszawa 2013, s.291, ill.

11. M. Paciorek, *Jak zdrowemu postępować należy, czyli o sposobie zachowania zdrowia za czasów A. Corneliusza Celsusa*, [w:] *Czystość i brud. Higiena w starości*, red. W. Korpalska, W. Ślusarczyk, Bydgoszcz 2013, s. 265–278.
12. M. Pędracki, *Szamańska geneza idei odkupienia i ofiary: wkład Wacława Sieroszewskiego (1858–1945) do antropologii religii*, Wydawnictwo Naukowe Scriptorium, 2013, ss. 219.
13. J. Piskurewicz (z: P. Hubnerem, J. Soszyńskim i L. Zasztowtem), *A History of the Józef Mianowski Fund* Warsaw 2013, ss. 166.
14. B. Płonka-Syroka, *Medycyna w historii i kulturze. Studia z antropologii wiedzy*, Wydawnictwo Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, Wrocław 2013, ss.517.
15. B. Płonka-Syroka, *Wstęp*, [w:] Bożena Płonka-Syroka, Aleksandra Szlagowska (red.), *Problem kontroli urodzeń i antykoncepcji. Krytyczno-porównawcza analiza dyskursów*. Studia Humanistyczne Wydziału Farmaceutycznego Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu, t. 7, Wrocław 2013, s. 9–20.
16. B. Płonka-Syroka, *Wstęp*, [w:] Bożena Płonka-Syroka, Magdalena Dąbrowska, Joanna Nadolna, Małgorzata Skibińska (red.), *Skandal w kulturze europejskiej i amerykańskiej. Tabu–Trend–Transgresja*, t. 1, Warszawa 2013, Wydawnictwo DiG, s. 9–14.
17. B. Płonka-Syroka, *Wstęp*, [w:] Bożena Płonka-Syroka, Aleksandra Szlagowska, Andrzej Syroka, Kaja Marchel (red.), *Miłość idealna – miłość dziecka. Antropologia miłości*, t. 5, Wrocław 2013. Wydawnictwo Arboretum, s. 9–20.
18. B. Płonka-Syroka, *Wstęp*, [w:] Bożena Płonka-Syroka, Andrzej Syroka, Katarzyna Sudoł (red.), *Lek roślinny*, t. 2, Wrocław 2013, Wydawnictwo Arboretum, s. 9–19.
19. B. Płonka-Syroka, *Wstęp*, [w:] Bożena Płonka-Syroka, Agnieszka Kaźmierczak (red.), *Kultura uzdrowiskowa na Dolnym Śląsku w kontekście europejskim*, t. 1, *Kultura uzdrowiskowa w Europie*, t. 3, Wrocław 2013, Wydawnictwo Questio, s. 9–25.
20. B. Płonka-Syroka, *Uwarunkowania medyczne i społeczne kształtowania się standardu kultury uzdrowiskowej w Europie czasów nowożytnych – rys historyczny*, [w:] Bożena Płonka-Syroka, Agnieszka Kaźmierczak (red.), *Kultura uzdrowiskowa na Dolnym Śląsku w kontekście europejskim*, t. 1, *Kultura uzdrowiskowa w Europie*, t. 3, Wrocław, 2013, Wydawnictwo Questio, s. 29–70.
21. B. Płonka-Syroka, *Wstęp*, [w:] Bożena Płonka-Syroka, Agnieszka Kaźmierczak (red.), *Kultura uzdrowiskowa na Dolnym Śląsku w kontekście europejskim*, t. 2. *Kultura uzdrowiskowa w Europie*, t. 4, Wrocław 2013, Wydawnictwo Questio, s. 7–20.
22. B. Płonka-Syroka, *Podstawy organizacji polskiej publicznej opieki medycznej na Dolnym Śląsku po II wojnie światowej*, [w:] Bożena Płonka-Syroka, Agnieszka Kaźmierczak (red.), *Kultura uzdrowiskowa na Dolnym Śląsku w kontekście europejskim*, t. 2. *Kultura uzdrowiskowa w Europie*, t. 4, Wrocław 2013, Wydawnictwo Questio, s. 113–129.
23. B. Płonka-Syroka, *Społeczny ruch higieniczny w Królestwie Polskim (1863–1914) i jego rola w zapobieganiu i zwalczaniu chorób społecznych*, [w:] Magdalena Sztandara (red.), *Brud. Idee – dylematy – sprawy*. Stromata Anthropologica, t. 8, Opole 2012 (druk 2013), Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, s. 299–316.
24. B. Płonka-Syroka, (z: Łukasz Braun), *Praktyki medyczne w okresie prehistorycznym w perspektywie historiografii medycyny, etologii i antropologii kulturowej*, [w:] Walentyna Korpalska, Wojciech Ślusarczyk (red.), *Czystość i brud. Higiena w*

- starożytności*, Bydgoszcz 2013, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, s. 423–442.
25. B. Płonka-Syroka, *Die Rezeption der medizinischen Lehre von John Brown in der polnischen akademischen Medizin an der Wende vom 18. zum 19. Jahrhundert*, [w:] Jürgen Kiefer (red.), *Heilkunde und Heilmitte. Zum Erwerb und Transfer von medizinisch-pharmazeutischen Wissen in Europa. Wissenschaftsbeziehungen*, t. 5, Aachen 2013, Shaker Verlag 2013, s. 193–206.
 26. B. Płonka-Syroka, *Elementy humanizujące w programie kształcenia przeddyplomowego i podyplomowego realizowanym na Wydziale Farmaceutycznym z Oddziałem Analityki Medycznej Akademii Medycznej im. Piastów Śląskich we Wrocławiu*, [w:] Michał Skrzypek (red.), *Socjologia medycyny w multidyscyplinarnych badaniach humanizujących biomedycynę*, Lublin 2013, Wydawnictwo KUL, s. 85–103.
 27. B. Płonka-Syroka, *Kultura uzdrowiskowa w Polsce w latach 1918–2012. Społeczno-kulturowe uwarunkowania zmiany jej modelu*, [w:] Antoni Barciak (red.), *Zdrowie i choroba: wpływ jakości życia na kulturę w Europie Środkowej. Kultura Europy Środkowej*, t. 16, Katowice – Zabrze 2013, Wydawnictwo Studio Noa, s. 174–200.
 28. B. Płonka-Syroka (z: Halina Panek, Barbara Bruziewicz-Miłkaszewska, Elżbieta Rutańska), *100-lecie urodzin prof. dr hab. Noemi Widgorowicz-Makowerowej*, [w:] VII Zjazd Polskiego Towarzystwa Dysfunkcji Narządu Żucia „Dysfunkcje narządu żucia w leczeniu protetycznym i ortodontycznym”, Książ 17–19 października 2013, Wrocław 2013, Wydawnictwo Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu.
 29. J. Schiller-Walicka, *Реакция западных экспертов на русскую «профессорскую» конституцию 1906 г.*, [w:] *Сословие русских профессоров. Создатели статусов и смыслов*, ред. Е. А. Вишленкова, И. М. Савельева, Москва 2013, s. 262–282.
 30. J. Schiller-Walicka, *Uniwersytet Warszawski w systemie uniwersytetów rosyjskich*, [w] *Akademie nauk, uniwersytety, organizacje nauki. Polsko-rosyjskie relacje w sferze nauki XVIII–XX w.*, red. L. Zasztowt, Warszawa 2013, s. 555–572.
 31. И. Шиллер-Валицка, *Проекты реформы российских университетов начала XX века*, [w] *История и историческая память. Сборник научных трудов*, под. ред. А. В. Гладышева, вып. 7-8, Саратовский государственный университет, Саратов 2013, s. 191-207.
 32. J. Soszyński (z: Piotr Hübner, Jan Piskurewicz, Leszek Zasztowt) *A History of the Józef Mianowski Fund*, translated and edited by Jacek Soszyński, Warszawa 2013, ss. 166.
 33. J. Szumski, *Stworzenie nowej marksistowskiej „Historii Polski” w świetle kontaktów naukowych historyków ZSRR i Polski w latach 1950–1958*, [w:] *Akademie Nauk Polski i Rosji, uniwersytety, wyższe uczelnie, zakłady i towarzystwa naukowe: polsko-rosyjskie relacje w sferze nauki*, pod red. L. Zasztowta, Warszawa 2013, s. 245–262.
 34. Z. Tucholski, *Wkład polskich konstruktorów w rozwój rosyjskiej szkoły budowy taboru kolejowego na przełomie XIX i XX wieku ze szczególnym uwzględnieniem ośrodka petersburskiego*, [w:] *Akademie nauk, uniwersytety, organizacje nauki, polsko-rosyjskie relacje w sferze nauki XVIII–XX w.*, IHN PAN Warszawa 2013, s. 369–401.
 35. Z. Tucholski, *Szkice do historii polskiej geodezji i kartografii kolejowej* [w:] *Kamienie milowe w kartografii*, pod red. J. Ostrowski, P. Wespiański, Warszawa 2013, s. 285–308 wyd. IHN PAN, Zespół Historii Kartografii, NDAP, Archiwum Państwowe w Warszawie, Muzeum Historyczne m.st. W-wy, Stowarzyszenie Przyjaciół Archiwum Państwowego m. st. W-wy. Seria „Z dziejów kartografii”, t. 17.

36. B. Urbanek, *Wstęp*, [w:] *Zgromadzenia zakonne w medycynie i farmacji na Śląsku i Zagłębiu*, Warszawa 2013, s.13–17. Toż w j. ang. s. 19–23.
37. J. Włodarczyk, *Astronomia / Astronomy*, [w:] *Universitas litterarum Wratislaviensis 1811–1945. Księga Pamiątkowa Jubileuszu 200–lecia utworzenia Państwowego Uniwersytetu we Wrocławiu*. Tom II, pod red. J. Harasimowicza, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2013, s. 398–411 (tekst w j. pol. i ang.).
38. J. Włodarczyk (z M. Jasińskim), *Jan III Sobieski i uranografia polityczna XVII stulecia* (z Jarosławem Włodarczykiem), [w:] *Primus inter pares. Pierwszy między równymi, czyli opowieść o Janie III*, red. Dominika Walawender–Musz, Warszawa 2013, s. 141–145.
39. J. Włodarczyk (z M. Jasińskim), toż w jęz. angielskim: *Jan III Sobieski and the 17th century political uranography* (z Jarosławem Włodarczykiem), [w:] *Primus inter pares. The First among Equals—the story of King Jan III*, red. Dominika Walawender–Musz, Warszawa 2013, s. 141–145.
40. J. Wójcik, *Carta Geologica. Mapy geologiczne Królestwa Polskiego wydane w latach 1815–1915*. Muzeum Miejskie „Sztynka”, Dąbrowa Górnicza, s. 1–180 + zał. 1–50 i CD.
41. J. Wójcik, *Cadmia fossilis—działalność Piotra Steinkellera, polskiego „króla” cynku*. [w:] P. P. Zagożdżon, M. Madziarz (red.), *Dzieje górnictwa—element europejskiego dziedzictwa kultury*, t. 4, Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej, s. 379–392.
42. A. J. Wójcik (z: I. S. Troyak), *Hieronim Kondratowicz i jego pierwszy nowoczesny podręcznik górnictwa*, [w:] P. P. Zagożdżon, M. Madziarz (red.), *Dzieje górnictwa—element europejskiego dziedzictwa kultury*, t. 4, Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej, s. 363–378.
43. A. J. Wójcik, *Life and Work of Jan Mieroszewski (1768–1842)—A Graduate of Mining Academy in Banská Štiavnica*. [w:] Z. Denková, M. Kamenický (red.), *Vivat Académia. Slovenské Banské múzeum*, Banská Štiavnica, s. 98–103.
44. A. J. Wójcik, *Maksymilian Strasz—Architect, Photographer, Author of Mining District Maps in the Kingdom of Poland*. [w:] В. Г. Афанасьев, В. Н. Шайдуров (red.), *История горного дела в России: XVIII–XX вв. Выпуск 3. история горного образования в XVIII—первой половине XIX в. Издательство Невского института языка и культуры, Санкт–Петербург*, s. 97–105.
45. A. J. Wójcik, *Jan Hempel—Author of First Geological and Mining Maps in the Kingdom of Poland*. [w:] В. Г. Афанасьев, В. Н. Шайдуров (red.), *История горного дела в России: XVIII–XX вв. Выпуск 3. история горного образования в XVIII—первой половине XIX в. Издательство Невского института языка и культуры, Санкт–Петербург*, s. 105–116.
46. A. J. Wójcik, *Прикладная геология в исследованиях Кароля Богдановича и его учеников в Сибири на рубеже XIX и XX в.* [w:] *SIBIRICA—история поляков в Сибири в исследованиях польских и российских ученых: сб. науч. тр. по итогам польско–российских научных семинаров. Варшава–Пултуск, 1–15 сентября 2012 г., Новосибирск, 8–22 октября 2012 г. ГПИТБ СО РАН, Новосибирск*, s. 199–213.
47. W. Wójcik, *Tolerancja religijna w rozumieniu Franza Rosenzweiga*, [w:] *Humanismus & tolerancia* (red. P. Dancák, R. Šoltés, D. Hruška), Wydawnictwo Uniwersytetu w Preszowie, Preszów 2012, s. 28–45.
48. W. Wójcik, *Seksualność a pleć. Wychowanie do pełni człowieczeństwa*, rozdział w monografii „*Mężczyzną i niewiastą stworzył ich*”. *Afirmacja osoby ludzkiej*

- odpowiedzią nauk teologicznych na ideologiczną uzurpację genderyzmu*, Studia i Materiały Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2012, s. 83–95.
49. W. Wójcik, *Powstanie i rozwój logiki matematycznej w Polsce na początku XX wieku*, w: *Historie matematyki*, Praha 2013, s. 183–190.
50. W. Wójcik, *Związki między historią nauki a historią filozofii*, w: *Jak uprawiać historię filozofii i jak jej nauczać?*, s. 15–28, Częstochowa 2013.
51. D. Zamojska, *Rola uczelni rosyjskich w kształtowaniu kadry profesorskiej akademickich szkół państwowych w II Rzeczypospolitej*, [w:] *Akademie nauk, uniwersytety, organizacje nauki. Polsko-rosyjskie relacje w sferze nauki XVIII–XX w.*, red. L. Zasztowt, Warszawa 2013, s. 263–270.
52. L. Zasztowt, *Nauka dla mas – refleksje na temat politycznego kontekstu popularyzacji nauki w Polsce i ZSRR w okresie powojennym*, [w:] *Virtuti et ingenio. Księga pamiątkowa dedykowana Profesorowi Julianowi Dybcowi*, pod red. Andrzeja K. Banacha, Kraków 2013, s. 623–639.
53. L. Zasztowt, *Profesor Juliusz Bardach w Komisji Historyków Polskiej i Rosyjskiej Akademii Nauk. W kontekście jego twórczości i zainteresowań badawczych*, [w:] *Akademie nauk, uniwersytety, organizacje nauki. Polsko-rosyjskie relacje w sferze nauki XVIII–XX w.*, Warszawa 2013, s. 321–334.
54. L. Zasztowt, *Введение* [w:] *Akademie nauk, uniwersytety, organizacje nauki. Polsko-rosyjskie relacje w sferze nauki XVIII–XX w.*, Warszawa 2013, s. 11–32.
55. L. Zasztowt, *Posłowie* [w:] *Akademie nauk, uniwersytety, organizacje nauki. Polsko-rosyjskie relacje w sferze nauki XVIII–XX w.*, Warszawa 2013, s. 691–699.
56. L. Zasztowt, *„Zapomniane” Wielkie Księstwo Litewskie–kilka krytycznych uwag na temat przyczyn regresu pojęcia w historiografii polskiej XIX i XX wieku*, [w:] *Lietuvos Džidžiosios Kunigaikštijos istorijo sir tradicijos fenomenai: tautų atminties vietas*, ed. Alfredas Bumblauskas, Vilnius 2013, s. 185–195 (English summary, p. 256–257).
57. L. Zasztowt (z: P. Hübner, J. Piskurewicz, J. Soszyński), *A History of the Józef Mianowski Fund*, translated and edited by Jacek Soszyński, Warsaw 2013, 166 s.

Redakcje monografii:

1. B. Płonka-Syroka, *Problem kontroli urodzeń i antykoncepcji. Krytyczno-porównawcza analiza dyskursów*, pod red. Bożena Płonka-Syroka, Aleksandra Szlagowska (red.), Seria: Studia Humanistyczne Wydziału Farmaceutycznego Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu, t. 7, Wrocław 2013. Wydawnictwo Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, ss. 379.
2. B. Płonka-Syroka, *Skandal w kulturze europejskiej i amerykańskiej. Tabu–Trend–Transgresja*, t. 1, pod red. Bożena Płonka-Syroka, Magdalena Dąbrowska, Joanna Nadolna, Małgorzata Skibińska, Warszawa 2013, Wydawnictwo DiG, ss.508.
3. B. Płonka-Syroka, *Miłość idealna – miłość dziecka. Antropologia miłości*, t. 5, pod red. Bożena Płonka-Syroka, Aleksandra Szlagowska, Andrzej Syroka, Kaja Marchel, Wrocław 2013, Wydawnictwo Arboretum, ss. 516.

4. B. Płonka-Syroka, *Lek roślinny*, t. 2, pod red. Bożena Płonka-Syroka, Andrzej Syroka, Katarzyna Sudoł, Wrocław 2013, Wydawnictwo Arboretum, ss. 371.
5. B. Płonka-Syroka, *Kultura uzdrowiskowa na Dolnym Śląsku w kontekście europejskim*, t. 1. *Kultura uzdrowiskowa w Europie*, t. 3, pod red. Bożena Płonka-Syroka, Agnieszka Kaźmierczak, Wrocław 2013, Wydawnictwo Questio, ss. 702.
6. B. Płonka-Syroka, *Kultura uzdrowiskowa na Dolnym Śląsku w kontekście europejskim*, t. 2. *Kultura uzdrowiskowa w Europie*, t. 4, pod red. Bożena Płonka-Syroka, Agnieszka Kaźmierczak, Wrocław 2013, Wydawnictwo Questio, ss. 397.
7. B. Urbanek, *Zgromadzenia zakonne w medycynie i farmacji na Śląsku i Zagłębiu*, Warszawa 2013, ss. 340.
8. Johannes Hevelius and His World: Astronomer, Cartographer, Philosopher and Correspondent, ed. by R. L. Kremer and J. Włodarczyk, Warszawa 2013 (Studia Copernicana, t. 44).
9. A. J. Wójcik, „*Monografia Dąbrowy Górniczej*”, tom I: *Środowisko przyrodniczo–geograficzne*, Muzeum Miejskie „Szttygarka”, Dąbrowa Górnicza, kwiecień–grudzień 2013 r.
10. L. Zasztowt, *Akademie nauk, uniwersytety, organizacje nauki. Polsko–rosyjskie relacje w sferze nauki XVIII–XX w.*, Warszawa 2013, ss. 756.

Publikacje ukazujące się w czasopismach recenzowanych, wyróżnionych przez Journal Citation Reports (JCR, lista A):

1. J. Wawrzycki, *Index Theory and adiabatic limit in QFT*. „International Journal of Theoretical Physics”, vol. 52 (2013) 2910–2942 (wyd. Springer).

Publikacje ukazujące się w czasopismach recenzowanych, wyróżnionych przez European Reference Index for the Humanities (ERIH, lista C):

1. M. Dolecki, *Sprawozdanie z działalności Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN w okresie od 1 I 2011 do 31 XII 2011*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, T. LVIII: 2013, nr 1, 191–206.
2. J. Kurkowski, *Jubileusz dwudziestolecia czasopisma „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki”*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, T. LVIII: 2013, nr 1, s. 217–220.
3. M. Jasiński, *Mieszkańcy Księżycy w źródłach antycznych*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, T. LVIII: 2013, nr 4, s. 29–42.
4. H. Lichocka, *Badania naukowe Zakładu Historii Nauk Ścisłych, Przyrodniczych i Techniki w 2012 roku*. „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” T. LVIII: 2013, nr 4, s. 146–153.
5. B. Orłowski, *Inżynierowie w służbie Rzeczypospolitej*, „Przegląd Historyczny”, R. 104, 2013, z.2, 2013, s. 165–198.
6. B. Orłowski, (recenzja) *J. Janiszewski: Generał Waligórski – inżynier i żołnierz, Brzezia Łąka 2013*, „Przegląd Historyczny”, R. 104, 2013, z.2, 2013, s. s. 413–414.
7. M. Paciorek, *Dylematy i możliwości kwerend dokumentów z lat 1945–1956 w wybranych archiwach państwowych*, „Medycyna Nowożytna” 2013, z. 1, s. 161–168.

8. M. Paciorek, *Dyscyplina pracy i nauki na przykładzie studentów polskich wydziałów lekarskich na przełomie lat 40. i w pierwszej połowie lat 50.*, „Medycyna Nowożytna” 2013, z. 2 (w druku).
9. M. Piekarski (z Kaliną Bartnicką), *Sprawozdanie z działalności Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN w 2012 roku*, „Kwartalnik Nauki i Techniki PAN” 58, 2013, nr 4, s. 184–196.
10. J. Piskurewicz, *Korespondencja Marii Skłodowskiej-Curie ze Stefanem Pieńkowskim w sprawie stażu badawczego Cezarego Pawłowskiego w Laboratorium Curie*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” T. LVIII: 2013, nr 2, s.183–191.
11. J. Piskurewicz, *Sprawozdanie z działalności badawczej Zakładu Historii Nauk Społecznych, Oświaty i Organizacji Nauki*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” T. LVIII: 2013, nr 4, s.154–158.
12. B. Płonka-Syroka, *Kultura uzdrowiskowa na Dolnym Śląsku w latach 1989–2012 w ujęciu antropologii wiedzy na przykładzie czterech wybranych uzdrowisk. Przedstawienie projektu badań*, „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną” 2013, t. 19, nr 1, s. 7–30.
13. A. Śródka, *Historia medycyny w Polsce wzloty (naukowe) i upadki (administracyjne)*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, T. LVIII: 2013, nr 4, s. 83–89.
14. A. Trojanowska, *II Wystawa Higieniczna w Warszawie (1896) według Kronik Bolesława Prusa*; „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” T. LVIII: 2013, nr 4, s. 113–130.
15. A. Trojanowska, (recenzja) „*Acta Medicinorum Polonorum*” R. 1/2011 s. 158; R. 2: 2012 s. 170; Wydawnictwo Kontekst; „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” T. LVIII: 2013, nr 1 s. 187–189.
16. Z. Tucholski, *Wspomnienia Jana Petrozolina, inżyniera pociągu cara Aleksandra III*, „Przegląd Historyczny”, t.105, 2013, z. 2, s. 349–387.
17. Z. Tucholski, (recenzja) Janicki Arkadiusz, Michał Laszczkowski, Eriks Jekabsons, *Politechnikum, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Warszawa 2012*, ss. 198, „Przegląd Historyczny”, tom CIV, zeszyt 2, 2013.
18. Z. Tucholski, (recenzja) Stankiewicz Ryszard, Stiasny Marcin, *Atlas linii kolejowych Polski*, wyd. 2, Wydawnictwo Eurosprinter, Rybnik 2011, ss. 464, „Przegląd Historyczny”, tom CIV, zeszyt 2, 2013 r.
19. J. Włodarczyk (z: L. Zasztowt, M. Jabłońska), *A closer look at the popularization of science in Poland during the Stalinist period. The magazine Problemy, 1945–1956*, „Organon”, t. 44, 2012, s. 157–177. [Druk 2013].
20. B. Wysokińska (z: J. Włodarczyk), *Sprawozdanie z działalności statutowej Instytutu Historii Nauki PAN w roku 2012*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, T. LVIII: 2013, nr 4, 139–145.
21. R. Zaborowski, *Feeling or Thought–Both or Neither? A Short Review* [in:] *Organon* 44, 2012, pp. 27–42 [druk 2013].
22. R. Zaborowski, (recenzja) R. Barney, T. Brennan & C. Brittain (eds.), *Plato and the Divided Self* in: “*Revue de Métaphysique et de Morale*” 79, 3/2013, pp. 404–41.

23. R. Zaborowski, (recenzja) R. Barfield, *The Ancient Quarrel between Philosophy and Poetry* in: *Revue de Métaphysique et de Morale* 79, 3/2013, pp. 411–414.
24. S. Zamecki, *Na marginesie książki: Joseph Agassi and Its History. A Reassessment of the Historiography of Science*. „Boston Studies in the Philosophy of Science”, vol. 253, 2008. 514 s. Editors: Robert S. Cohen, Jürgen Renn, Kostas Gavroglu. „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, T. LVIII: 2013, nr 2, s. 205–253.
25. L. Zasztowt (z: Jarosław Włodarczyk, Magdalena Jabłońska), *A closer look at the popularization of science in Poland during the Stalinist period. The magazine Problemy, 1945–1956*, „Organon”, No. 44: 2012, p. 157–177 (wyd. 2013).
26. L. Zasztowt, *Dlaczego Uniwersytet Wileński pierwszej połowy XIX wieku był najlepszy w naszej części Europy? Na kanwie książki Janiny Kamińskiej, Universitas Vilnensis 1793–1803. Od Szkoły Głównej Wielkiego Księstwa Litewskiego do Imperatorskiego uniwersytetu Wileńskiego*. Warszawa 2011, 452 s., „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, T. LVIII: 2013, nr 4, s. 103–111.

Publikacje w innych czasopismach recenzowanych, wymienionych w aktualnym wykazie czasopism punktowanych Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (lista B):

1. I. Arabas (z: A. Pielńska, J. Popiołek), *Leczenie bursztynem dawniej i dziś*, „Farmacja Polska”, 69, 2013, s. 32–36.
2. I. Arabas (z: Magdalena Cieplowska), *Muzeum Farmacji im. mgr Antoniny Leśniewskiej Oddział Muzeum Historycznego miasta stołecznego Warszawy*, „Forum Bibliotek Medycznych”, 6, 2013, 1(11), s. 370–382.
3. K. Bartnicka, (recenzja) Adam Fijałkowski, *Tradycja i nowatorstwo w „Orbis sensualium pictus” Jana Amosa Komeńskiego*, Wyd. UW, Warszawa 2012, ss. 410, aparat naukowy, ilustracje, streszczenie niemieckie, [w:] „Rozprawy z dziejów oświaty”, t. 50, 2013, s. 189–196.
4. K. Dormus, *Rola czasopism historyczno–oświatowych w kształtowaniu się historii wychowania jako samodzielnej dyscypliny naukowej*, „Rozprawy z dziejów oświaty” t. 50, 2013, s. 27–50.
5. K. Dormus, *Maurycy Pius Rudzki – twórca polskiej geofizyki*, „Przegląd Geofizyczny” t. 58, 2013, z. 1–2, s. 67–79.
6. J. Kurkowski, *Sesja »Pseudouczni, zdrajcy, bohaterowie. Wybrane aspekty „Rassenpolitik” na Podhalu 1939–1945. Nowe materiały i ustalenia«*. Centrum Europejskie UW, 30 listopada 2012 r., (z: M. Kurkowską), „Studia Europejskie”, nr 4, 2012 [druk 2013], s. 231–241.
7. A. Matuszewski *Notki recenzyjne*. „Nauka Polska, Jej Potrzeby, Organizacja i Rozwój”. R. 21/46: 2012 (wyd. 2013), s. 247–254.
8. J. Schiller-Walicka, *Nauki humanistyczne w ogniu biurokratyzacji i parametryzacji*, „Nauka Polska, Jej Potrzeby, Organizacja i Rozwój” 2013, t. XXII (XLVII), s. 49–65.
9. J. Schiller-Walicka, *Sprawozdanie z działalności Kasy imienia Józefa Mianowskiego–Fundacji Popierania Nauki za rok 2012, Stypendyści Kasy imienia Mianowskiego–*

Fundacji Popierania Nauki w roku 2012, „Nauka Polska, Jej Potrzeby, Organizacja i Rozwój” 2013, t. XXII (XLVII), s.193–214.

10. J. Schiller-Walicka (z: Alicja Kulecka), *Dorota Zamojska (10 grudnia 1960–25 grudnia 2013)*. *Wspomnienie*, „Rozprawy z Dziejów Oświaty” 2013, t. 50, s. 11–23.
11. J. Schiller-Walicka (z: Jan Szumski), *Bibliografia zawartości 50 tomów “Rozpraw z Dziejów Oświaty” za lata 1958–2013*, „Rozprawy z Dziejów Oświaty” 2013, t. L, s. 225-284.
12. W. Wójcik, *Filozofia matematyki Józefa Marii Hoene-Wrońskiego*, „Studia z Filozofii Polskiej” 7 (2012), s. 45–69.
13. W. Wójcik, *Samotność twórcy. Wychowawczy i antywychowawczy aspekt samotności*, „Horyzonty Wychowania” (2013), t. 12, nr 23 (Samotność a kreacja), s. 37–53.

Pozostałe publikacje naukowe:

1. I. Arabas (z: Natalia Michajłowna Smirnowa, Julia Krasnobajewa, Siergiej A. Kowalenko), *Ocalałe z moskiewskiej pożogi: materialne ślady świetności przyrodniczej kolekcji księżnej Anny Jabłonowskiej*, „Cenne, Bezcenne, Utracone”, 1–4/2013, s. 12–17,
2. I. Arabas, *Salusaegroti suprema lex – refleksja z pogranicza nauki i sztuki*, [w:] *Kodeks Etyki Farmaceutycznej NIA*, Warszawa 2013.
3. I. Arabas, *Apteczka dla kucharza zawsze otworem stać musi*, „Archivarius Visegradensis”, 1, 2013, s. 277–284.
4. I. Arabas (z: Paula Alaborska, Marcin Więcek), *Muzeum Farmacji im. mgr Antoniny Leśniewskiej Oddział Muzeum Historycznego m.st. Warszawy historia i współczesność*, „Thesaurus Apothecarii” Aptekarskie Ślady, Podkarpacka Izba Aptekarska, 7, 2013, s. 63–81.
5. I. Arabas, *Rośliny lecznicze w zbiorach księżnej Anny Jabłonowskiej, XXII Sympozjum Historii Farmacji „Rośliny w farmacji”*, *Materiały*, Ciechanowiec 2013, s. 20.
6. I. Arabas, *Nieprzetartym szlakiem*, „Panacea”, 3, (44), 2013, s. 34.
7. K. Dormus, (recenzja) D. Żołędź-Strzelczyk, Katarzyna Kabacińska-Łuczak, *Codziennosc dziecięca opisana słowem i obrazem. Życie dziecka na ziemiach polskich od XVI do XVIII wieku*, Wydawnictwo DiG, Warszawa 2012, ss.192, [w:], „Pedagogika Przedszkolna i Wczesnoszkolna” 2013, z. 2
8. J. Jeszke, *Dzieje homeopatii – laboratorium działania idei nie paradygmatycznej w nauce*, [w:] „Praktyczna homeopatia”, 2013, nr 1–2, s. 47–61
9. M. Kokowski, *Czy to Kopernik? Z prof. Michałem Kokowskim, fizykiem, historykiem nauki, rozmawia Winicjusz Schulz*. „Głos Uczelni. Pismo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika”, R.22 (38), nr 5 (327), maj 2013, s. 8–9.
10. M. Kokowski, *Czy Kopernik to Kopernik (rozmowę z prof. Michałem Kokowskim przeprowadziła Ewa Mazgal)*, „Gazeta Olsztyńska” 2 VI 2013 nr 126 (18172), s. 20–21.

11. M. Kokowski, *Szkic historii granic Krajny. Wybrane zagadnienia* (wersja z 25 III 2013). Roboczy materiał pomocniczy dla organizatorów i uczestników Zlotu Młodzieży z Krajny „Bohaterowie Krajny 2013”, ss. 22; [http://www.bohaterowiekrajny.krakow.pl/M.Kokowski-Szkic-historii-granic-Krajny-25 III 2013.pdf](http://www.bohaterowiekrajny.krakow.pl/M.Kokowski-Szkic-historii-granic-Krajny-25-III-2013.pdf).
12. E. Malak, *Na drodze do PZL 37 Łoś*, „Technika Wojskowa Historia” 2013, nr 5.
13. K. Maślanka, *Skuteczna, lecz niezbyt ładna*, „PAUza Akademicka, Tygodnik Polskiej Akademii Umiejętności”, Kraków 25 IV 2013, nr 208–209, s. 5–7; http://pauza.krakow.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=417&Itemid=578
14. K. Maślanka, *Zaginiony portret Legendre’a*, „Matematyka”, czasopismo dla nauczycieli (Wrocław), nr 5 (395), maj 2013.
15. K. Maślanka, *Wspomnienie o profesorze Konradzie Rudnickim (1926–2013)*, „Częstochowski Kalendarz Astronomiczny”, Instytut Fizyki Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie oraz Obserwatorium Astronomiczne Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, Częstochowa–Kraków 2013, s. 73–78, dostępny w Internecie: <http://www.astronomianova.org/publikacje.php?lang=pl>
16. K. Maślanka, (recenzja) Jacek Rodzeń *Na tropie widma. Geneza i ewolucja spektroskopu optycznego*, „Świat Nauki”, styczeń 2014, s. 76.
17. M. Paciorek, *O historii zawodu słów kilka... czy warto ją poznawać*, „Igiełki” 2013, nr 1, s. 39–40.
18. M. Paciorek, *Kursy psychiatryczne w okresie międzywojennym*, „Igiełki” 2013, nr 4, s.38–40.
19. J. Piskurewicz, *Ośrodek kopernikański w Rzymie i jego twórcy w drugiej połowie XIX wieku*, „Komunikaty Mazursko-warmińskie”, 2013, nr 3, s. 523-531.
20. B. Płonka-Syroka, *Die polnische Schule der Philosophie der Medizin vom 19. Jahrhundert bis heute. Eine Skizze der Problematik*, „The Turkish Annual of the Studies on Medical Ethics and Law / Türkisches Jahrbuch für Studien zu Ethik und Recht in der Medizin” 2011–2012–2013, t. 4–5–6, Istanbul Uludag Universitätsverlag, s. 405–417.
21. A. Trojanowska, *Das Wissen über Pilze in polnischen Kräuterbüchern der Renaissance*, „Curare“ 36: 2013, 3, s. 195–204.
22. A. Trojanowska, *Oswajanie historii. VII Przegląd Prac Magisterskich z Zakresu Historii Farmacji*; „Gazeta Farmaceutyczna” t. 22: 2013 nr 2 s. 15.
23. Z. Tucholski, *Powojenna odbudowa Muzeum Komunikacji w Warszawie*, [w:] „Kronika Warszawy” 2012 nr 1, s. 23–34. (ukazała się w II 2013 r.).
24. Z. Tucholski, (recenzja) książki Henryka Jursza „Koleją z Wrzeszcza na Kaszuby”, portal internetowy Histmag.org.
25. J. Wawrzycki, *Multiplication in Newton`s Principia and Jordan–Banach algebras. I*. „Geombinatorics”, vol. XXIII, Issue 2 (2013) 65–85 (wyd. Univ. Colorado Springs).
26. J. Włodarczyk, *Słoń na Księżycu*, „Wiedza i Życie” 2013, nr 2, s. 52–57.
27. A. J. Wójcik, *The Geological Atlas of Poland by Georg Pusch (1836)*. 24th International Congress of History of Science, Technology and Medicine, Section T163, Geology and mapping and INHIGEO Symposium 38. Manchester, Anglia, 22–

28. A. J. Wójcik, *Badania Karola Bohdanowicza i jego uczniów na Syberii w zakresie geologii stosowanej na przełomie XIX i XX wieku*. Materiały IX Konferencji „Dziedzictwo i historia górnictwa oraz wykorzystanie pozostałości dawnych robot górniczych”, Politechnika Wrocławska, Złotniki Lubańskie, 10–12 kwiecień 2013 r., s. 19–20.
29. A. J. Wójcik, *Сибирские золотые прииски на страницах „Бюллетеня Польского эмиграционного общества”*. [w:] Проблемы польско–российской истории и культурный диалог. Материалы международной научной конференции, Новосибирск, 23–24 апреля 2013 г. Институт истории СО РАН, Новосибирск, s. 95–106, ISBN 978–5–93889–217–0
30. A. J. Wójcik, *Hieronim Hilary Łabęcki, górnik, geolog, prawnik i historyk, nazywany jest także „twórcą polskiej książki naukowej”*, „Przemysł skalny. Portal Branżowy”: <http://www.przemysl-skalny.pl>
31. A. J. Wójcik, *kontynuacja opracowania: Muzea geologiczne, górnicze województwa śląskiego i terenów przyległych*. Edukacyjno–informacyjny serwis internetowy o dziedzictwie geologicznym województwa śląskiego. (z: R. Chybiorz) Strona internetowa: <http://www.geosilesia.pl>
32. A. J. Wójcik, *Historia nauk geologicznych i górniczych. Biogramy specjalistów geologicznych i górniczych*, autorska strona internetowa: <http://www.anwoja.pl>
33. W. Wójcik, *Osoba z niepełnosprawnością intelektualną w rodzinie*, [w:] Studia z pedagogiki rodziny. Rola rodziny w opiece nad chorym przewlekle, Bielsko–Biała 2013.
34. W. Wójcik, *Wstęp* [w:] „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce“, LIII (2013), s. 5–10.
35. W. Wójcik, *Fenomen polskiej szkoły matematycznej a emigracja matematyków polskich w okresie II Wojny Światowej*, [w:] „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce”, LIII (2013), s. 11–52.
36. R. Zaborowski, (recenzja) J. A. Deonna & F. Teroni, *The Emotions. A Philosophical Introduction* in: *Metapsychology* Vol. 17, Issue 25, Jun 18, 2013.
37. R. Zaborowski, (recenzja) K. Kalimtzis, *Taming Anger. The Hellenic Approach to the Limitations of Reason* in: *Metapsychology* Vol. 17, Issue 13, March 26, 2013.
38. L. Zasztowt, *Ad stalicę da prawincyi. Mesca Wilni u paniacci „uschiedniaja kresy” pol’skagag historyczna ganaratiwu*, „Paliticznaja Sfera”, *Ideia Litwy*, 2012, nr 18–19 (1–2), s. 87–94 (w języku białoruskim) (wyd. 2013).
39. L. Zasztowt, *Wstęp* [w:] Anna Mazurkiewicz, *Prababka Maria obiera jabłka*, Warszawa 2013, s. 7–10.

ANEKS 4

Wykłady i referaty wygłoszone na ważnych konferencjach w kraju i za granicą

Imię	Nazwisko	Tytuł wystąpienia	Konferencja, organizatorzy	Data i miejsce
Iwona	Arabas	Rośliny w farmacji.	XXII Sympozjum Historii Farmacji.	27 IV–2 V 2013, Ciechanowiec.
Iwona	Arabas	Świat natury najznakomitszej kolekcji czasów stanisławowskich.	Konferencja pt: Wspólne dziedzictwo, wspólna przeszłość. Historia pisze losy bohaterów – książkę Józef Poniatowski, zorganizowana przez Archiwum PAN i Polskie Towarzystwo Archiwalne przy wsparciu Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego.	19–20 IX 2013, Jabłonna.
Iwona	Arabas	Pharmaca in the natural history cabinet of the duchess Anna Jabłonowska of Siemiatycze.	41st International Congress for the History of Pharmacy.	10–14 IX 2013, Paryż, Francja.
Kalina	Bartnicka	Historia wychowania – dyscyplina naukowa i przedmiot kształcenia.	VIII Zjazd Pedagogiczny.	19–20 IX 2013 Gdańsk.
Kalina	Bartnicka	Komisja Edukacji Narodowej – model szkoły i obywatela: koncepcje, doświadczenia, inspiracje.	Sympozjum Historii Oświaty i wychowania Towarzystwa Historii Edukacji. Zjazd Pedagogiczny PTP. Sekcja XVIII.	20 IX 2013, Gdańsk.
Kalina	Bartnicka	Opportunities of the Higher Education and Research for Poles (Second half of the	Międzynarodowa konferencja: "Perception of Sciences in Central and Eastern Europe in the	20–22 IX 2013 Kraków.

		19th Century, 1850–1918).	Period 1850–1920”.	
Kalina	Bartnicka	Komisja Edukacji Narodowej i jej Ustawy.	Konferencja pt. Komisja Edukacji Narodowej. Ludzie i dzieło w dialogu pokoleń zorg. wspólnie z przez IHN PAN Warszawa oraz Instytut Historii i Katedrę Historii Oświaty i Wychowania Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN.	14–15 X 2013, Kraków.
Kalina	Bartnicka	Model obywatela w świetle założeń i praktyki KEN.	Konferencja pt: „240. rocznica utworzenia Komisji Edukacji Narodowej” pod patronatem Marszałka Senatu RP Bogdana Borusewicza, organizatorzy – Komisja Nauki, Edukacji i Sportu Senatu RP, IHN PAN, Towarzystwo Historii Edukacji	18 X 2013, Warszawa.
Kalina	Bartnicka	Polskie reformy szkolne: Komisja Edukacji Narodowej i II Rzeczpospolita. Analogie i różnice.	Symposium Naukowo–metodologiczne poświęcone pamięci Prof. zw. dr hab. Stanisława Mauersberga”. Zakład Historii Wychowania. Wydział Pedagogiki i Psychologii, Uniwersytet Białostocki.	26 XI 2013, Białystok.
Kalina	Bartnicka	Wystąpienie na konferencji międzynarodowej.	X Forum Zaawansowanych Studiów nad Stanami Zjednoczonymi im. Profesora Andrzeja Bartnickiego.	21–23 VI 2013, Białystok.
Katarzyna	Dormus	Ku pełnemu uczestnictwu w życiu publicznym – przemiany pokoleniowe kobiet polskich.	Międzynarodowa Multidyscyplinarna Konferencja Naukowa „Kobieta w mozaice kulturowej. Wymiary przestrzeni życia i aktywności obywatelskiej”.	14–15 XI 2013, Kraków.
Jaromir	Jeszke	Dzieje homeopatii – laboratorium	Konferencja „Medycyna zintegrowana – homeopatia	29 IX 2013, Poznań.

		działania idei nie paradygmatycznej w nauce.	a nowy paradygmat w nauce”.	
Jaromir	Jeszke	The main idea of the project Sites of memory: heritage of the memory – memory of the heritage.	Międzynarodowe seminarium Grantu Strategicznego Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego “Sites of memory: heritage of the memory – memory of the heritage”.	24–27 X 2013, Dobczyce.
Jarosław	Kurkowski	Źródłoznawstwo w służbie króla i Rzeczypospolitej. Uwagi o praktycznych celach badań naukowych doby stanisławowskiej.	Konferencja pt: Wspólne dziedzictwo, wspólna przeszłość. Historia pisze losy bohaterów – książkę Józef Poniatowski. Archiwum PAN, Polskie Towarzystwo Archiwalne, Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki.	19–20 IX 2013 Jabłonna.
Michał	Kokowski	An outline of the contemporary situation of the history of science in Poland.	“Cooperation among European History of Science(s) Societies and Research Centers”. ESHS 2013 Conference.	31.10-2 XI 2013, Florencja, Włochy.
Michał	Kokowski	Głos Mikołaja Kopernika w aktualnej debacie nad kształtem uniwersytetu i stanem nauki.	Inauguracja Dni Dziedzictwa Kopernikańskiego.	18 II 2013, Toruń.
Michał	Kokowski	Istota Uniwersytetu. Historia i współczesność.	Uroczysta Sesja Rady Miasta Bydgoszczy z okazji 667 rocznicy nadania praw miejskich.	19 IV 2013, Bydgoszcz.
Michał	Kokowski	Odkrycie grobu Mikołaja Kopernika: fakt medialny czy naukowy?	Konferencja naukowa: Mikołaj Kopernik 1473–1543–2013. Olsztyńskie Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne.	21–22 V 2013 Olsztyn.
Paweł	Komorowski	W cieniu polityki na obiadach czwartkowych .	Konferencja pt: Wspólne dziedzictwo, wspólna przeszłość. Historia pisze losy bohaterów – książkę	19–20 IX 2013 Jabłonna.

			Józef Poniatowski. Archiwum PAN, Polskie Towarzystwo Archiwalne, Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki.	
Halina	Lichocka	Swiss experiences of Ignacy Mościcki.	Międzynarodowa konferencja: Perception of Sciences in Central and Eastern Europe in the period 1850–1920.	20–22 IX 2013, Kraków.
Krzysztof	Maślanka	Czy komputer jest potrzeby matematykowi?	Referat wygłoszony na dorocznej ogólnopolskiej konferencji naukowej studentów z cyklu: Wokół myśli Michała Hellera. Filozofia kosmologii. Polska Akademia Umiejętności.	6–7 XII 2013, Kraków.
Krzysztof	Maślanka	Komputerowe wspomaganie dowodów w matematyce.	Referat w ramach Copernicus Center (międzyuczelnianego centrum kierowanego przez prof. Michała Hellera). Politechnika Warszawska.	19 VI 2013, Warszawa.
Krzysztof	Maślanka	Liczby zespolone w fizyce kwantowej.	Cykl trzech referatów comiesięcznego Seminarium „Phil–Phys Group”. Akademia Górnictwo–Hutnicza.	26 X, 23 XI, 14 XII 2013, Kraków.
Bolesław	Orłowski	Wkład w doskonalenie sprzętu przydatnego militarnie podczas drugiej wojny światowej.	Letnia Szkoła IPN.	4 VII 2013, Obory.
Bolesław	Orłowski	Engineers In the Service of the Nation	IASS 2013 Symposium.	23–27 IX 2013, Wrocław.
Magdalena	Paciorek	Jak zdrowemu postępować należy, czyli o sposobie zachowania zdrowia za czasów A. Corneliusza Celsusa.	Referat na konferencji Czystość i brud. Higiena w starości.	12–13 IX 2013, Bydgoszcz.

Michał	Pędracki	The Reception of G. Funakoshi's Philosophy in Traditional Karate (ITKF) Circle in Lublin Region .	2013 International Budo Conference by the Japanese Academy of Budo. University Of Tsukuba	10–12 IX 2013, Tsukuba, Japonia.
Michał	Piekarski	Działalność Józefa Chomińskiego w kontekście muzykologicznych kontaktów polsko-ukraińskich.	«Українсько–польські музичні зв'язки в контексті європейської культури» Україна, Львівська Національна музична академія ім. М. Лисенка.	10–11 IV 2013, Lwów, Ukraina.
Jan	Piskurewicz	Ośrodek kopernikański w Rzymie i jego twórcy w II połowie XIX wieku.	Konferencja <i>Mikołaj Kopernik 1473-1543-2013</i> ,	21-22 maja 2013, Olsztyn, Polska
Jan	Piskurewicz	Artur Wołyński – uczestnik i badacz powstania styczniowego 1863 roku.	Konferencja <i>Polskoje Janwarskoe wosstanie 1863 goda i istoriczeskije sudby Rossii i Polski</i> ,	3-5 wrzesień 2013, Moskwa, Rosja
Bożena	Płonka-Syroka	Głód prawdy i obiektywnej pewności. Przykład niemieckiej medycyny romantycznej 1797–1848.	Konferencja pt. Głód. Skojarzenia, metafory, refleksje, Organizator: Katedra Kulturoznawstw i Folklorystyki Uniwersytetu Opolskiego.	24–26 IV 2013, Pokrzywna.
Bożena	Płonka-Syroka	Organizacja Muzeum Farmacji Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu.	Konferencja pt. Opiekunowie zbiorów farmaceutycznych w Polsce, Organizatorzy: Sekcja Historii Farmacji PTFarm., Podkarpacka Okręgowa Rada Aptekarska.	6–7 VII 2013, Sanok.
Bożena	Płonka-Syroka	Praktyki medyczne w okresie prehistorycznym w perspektywie historiografii medycyny, etologii i	Konferencja pt. Czystość i brud. Higiena w starożytności.	12–13 IX 2013, Bydgoszcz.

		antropologii kulturowej (z: Łukasz Braun).		
Bożena	Płonka-Syroka	Jüdische Wissenschaftlerinnen in der Universität und Medizinischen Akademie in Wrocław nach 1945, Z: Prof. Noemi Wigdorowicz-Makower, Prof. Hanna Hirszfeld, Prof. Wanda Mejbaum-Katzenellenbogen.	Konferencja pt. Medyzyn und Judentum, Institut für Geschichte der Medyzyn der Medizinischen Fakultät Carl Gustav Carus der Technischen Universität Dresden.	10–11 IX 2013, Dresden, Niemcy.
Bożena	Płonka-Syroka	Wetter und Krankheit – die meteorologischen Beobachtungen an der Universität Wilna in den Jahren 1804 bis 1842.	Konferencja Von Kometen, Windhosen, Hagelschlag und Wetterballons – Beiträge zur Geschichte der Meteorologie. Europäische Wissenschaftsbeziehungen 8.	18–19 X 2013, Erfurt, Niemcy.
Joanna	Schiller-Walicka	Влияние Январского восстания на состояние университетского образования в Королевстве Польском.	Konferencja „Польское Январское восстание 1863 года и исторические судьбы России и Польши (К 150-летию восстания).	3–5 IX 2013, Moskwa, Rosja.
Joanna	Schiller-Walicka	Архив Польской Академии наук как хранилище профессорского наследия – его деятельность и научная роль.	IV Annual International Conference of the Russian Association of Higher Education Researchers pt. “University Traditions: a Resource or a Burden?”	26–28 IX 2013, Moskwa, Rosja.
Andrzej	Śródka	Polskie lekarskie rody naukowe; przygotowanie i koncepcja pracy, przykłady badanych rodzin.	Katedra Historii Medycyny Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego.	Kraków
Jan	Szumski	Soviet politics of history in Central and	International Conference Restoration of History:	3–4 V 2013, Mińsk,

		Eastern Europe (1945–1964).	Memory and Society in East–Central Europe.	Białoruś.
Jan	Szumski	ЦК КПСС и работа над проектом по истории восстания 1863–1864 гг.	Польское Январское восстание 1863 года и исторические судьбы России и Польши (к 150–летию восстания).	3–5 IX 2013, Moskwa, Rosja.
Jan	Szumski	Sovietų sąjungos komunistų partijos Centro komitetas ir dokumentų, skirtų 1863–1864 m. sukilimui publikavimas [Centralny Komitet Partii Komunistycznej ZSRS i publikacja dokumentów, poświęconych powstaniu lat 1863–1864].	1863–1864 m. sukilimas ir jo vieta Vidurio ir Rytų Europos tautų kolektyvinėje atmintyje (Powstanie 1863–1864 r. i jego miejsce w pamięci kolektywnej narodów Europy Środkowo–Wschodniej.)	12–14 IX 2013, Wilno, Litwa.
Zbigniew	Tucholski	Kolekcjonerzy i ich problemy.	Seminarium Archiwum PAN. „Od pasji do dokumentacji – czy kolekcjonerzy i archiwiści mogą się polubić”.	18 IV 2013, Warszawa.
Zbigniew	Tucholski	Zastosowanie stopu łożyskowego B w kolejnictwie.	Sesja Polskiego i Niemieckiego Towarzystwa Chemicznego w ramach zamknięcia obchodów Roku Jana Czochralskiego. Senat RP, Politechnika Warszawska.	15–16 XI 2013, Warszawa.
Zbigniew	Tucholski	Stan zachowania i koncepcje ochrony wieży artyleryjskiej rosyjskiego wagonu pociągu pancernego produkcji zakładów „Krasnoje Sormowo”.	Debata w sprawie ochrony, konserwacji i ekspozycji wieży artyleryjskiej pociągu pancernego, zlokalizowanej na terenie d. Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego w Pruszkowie, Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Warszawie.	5 XI 2013, Warszawa.
Zbigniew	Tucholski	Nitowanie elementów stalowych	Muzeum Polskiej Techniki Wojskowej, Oddział	6 XII 2013 r.,

		na gorąco w procesie restauracji zabytków na przykładzie czołgu Renault FT-17.	Muzeum Wojska Polskiego, w ramach Podsumowania I i II etapu Projektu Renault FT-17.	Warszawa.
Bożena	Urbanek	Rozważania nad medycznym mianownictwem polskim Franciszka Giedroycia	„Medicine and language”.	IX 2013, Magdeburg.
Jarosław	Włodarczyk	Tajemnica obserwacji Kopernika i początki optyki nowożytnej.	Konferencja „Mikołaj Kopernik: Osoba – Myśl – Dzieło”. Uniwersytet Warmińsko-Mazurski.	28 V 2013, Olsztyn.
Jarosław	Włodarczyk	Kopernik astronom.	Konferencja Kopernikańska „Różne oblicza Mikołaja Kopernika”.	8 VI 2013, Toruń.
Andrzej J.	Wójcik	Badania Karola Bohdanowicza i jego uczniów na Syberii w zakresie geologii stosowanej na przełomie XIX i XX wieku.	IX Konferencja „Dziedzictwo i historia górnictwa oraz wykorzystanie pozostałości dawnych robot górniczych”.	Politechnika Wrocławska, Złotniki Lubańskie, 10–12 IV 2013 r.
Andrzej J.	Wójcik	Kopalnia Ćwiczebna w Dąbrowie Górniczej	Forum Tras Podziemnych w Kowarach.	12–14 IV 2013, Kowary.
Andrzej J.	Wójcik	Zagadnienia organizacyjne i prawne związane z działalnością Kopalni Ćwiczebnej w Dąbrowie Górniczej	Ogólnopolska Konferencja Naukowa „10 lat obowiązywania ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami”, Uniwersytet Gdański.	22–23 IV 2013, Gdańsk–Gdynia.
Andrzej J.	Wójcik	Kopalnia Ćwiczebna Muzeum Miejskiego „Szygarka” w Dąbrowie Górniczej. Aspekty tworzenia podziemnej trasy turystycznej. (z: S. Kosakowski).	II Konferencja naukowa „Technika i nauka w muzeum”, Muzeum Okręgowe.	9–10 IX 2013, Bydgoszcz.
Andrzej J.	Wójcik	Innowacja czy imitacja?	III Konferencja Muzeów Górniczych i Skansenów	24–25 X 2013 r., Wieliczka.

		Autentyczność w muzeach górniczych.	Podziemnych, Muzeum Żup Krakowskich.	
Andrzej J.	Wójcik	The Geological Atlas of Poland by Georg Pusch (1836).	24th International Congress of History of Science, Technology and Medicine.	22–28 VI 2013, Manchester, Anglia.
Andrzej J.	Wójcik	Jan Hempel – Author of First Geological and Mining Maps in the Kingdom of Poland.	Państwowe Muzeum Geologiczne w Moskwie – Государственный геологический музей.	IX 2013, Moskwa, Rosja.
Wiesław	Wójcik	Przemiana rozumienia pojęcia biedy w kontekście współczesnych rewolucji społecznych.	Konferencja „Bogactwo i bieda – analiza dyskursów”, Zakład Humanistycznych Nauk Wydziału Farmacji, Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu.	17–18 I 2013 Wrocław.
Wiesław	Wójcik	Funkcje edukacyjne biografii Hugona Steinhausa w kontekście powstania i rozwoju lwowskiej szkoły matematycznej.	VII Łódzka Konferencja Biograficzna, Zakład Andragogiki i Gerontologii Społecznej Uniwersytetu Łódzkiego.	15–16 II 2013, Łódź.
Wiesław	Wójcik	Autonomia rodziny w kontekście współczesnych dyskusji na temat praw człowieka	Ogólnopolska konferencja naukowa z cyklu: Akademickie seminarium naukowe: polityka społeczna w perspektywie osoby i rodziny.	15–16 IV 2013, Ustroń.
Wiesław	Wójcik	Etyka seksualna w ujęciu T. Ślipko SJ.	Etyka Klasyczna w XXI Wieku. Konferencja naukowa z okazji 95 urodzin Ks. Prof. dr hab. Tadeusza Ślipko SJ, Wydział Filozoficzny Ignatianum.	21 V 2013, Kraków.
Wiesław	Wójcik	Wybrane aspekty ekologii rodziny.	Konferencja Naukowa: V Śląska Wiosna ze Zdrowiem. „Ekologia rodziny w dialogu interdyscyplinarnym”. Zakład Nauk o Rodzinie, Wydział Teologiczny UŚ w	28 V 2013, Katowice.

			Katowicach.	
Wiesław	Wójcik	„Antropologiczny sens wolności w filozofii Józefa Tischnera”	Ogólnopolska konferencja naukowa pt. „Osoba i wola”, Zakład Filozofii Chrześcijańskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	Porszewice k/Łodzi, 16–17 VI 2013.
Wiesław	Wójcik	Podstawowe kategorie pedagogiki dialogu, ze szczególnym uwzględnieniem kategorii nadziei i ufności.	Referat na spotkaniu Zespołu Pedagogiki Chrześcijańskiej.	13–15 IX 2013, Kazimierz Dolny.
Wiesław	Wójcik	Jana Łukasiewicza i Tadeusza Kotarbińskiego idea obecności logiki w nauce i edukacji.	I Konferencja Naukowa „Pedagogika w Szkole Łwowsko–Warszawskiej. Źródła – Kontynuacje – Uczeń”, Wydział Pedagogiki i Psychologii, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego.	16–17 X 2013 Bydgoszcz.
Wiesław	Wójcik	Zastosowanie logiki w badaniach paradoksów starożytnych.	Ogólnopolska konferencja naukowa „Kazimierz Ajdukiewicz. Od semiotyki do metafizyki”, Instytut Filozofii UKW.	17–18 X 2013 Bydgoszcz.
Wiesław	Wójcik	Alternatywna wobec logicyzmu koncepcja filozofii matematyki w polskiej szkole logicznej.	Ogólnopolska konferencja naukowa „Filozofia polska na tle filozofii europejskiej w XX w.”, AJD.	24–25 X 2013 Częstochowa.
Wiesław	Wójcik	Znaczenie twierdzenia Steinhausa o sprawiedliwym podziale w metodach zarządzania.	I Konferencja Naukowa z cyklu „Paradygmat i filozofia nauk o zarządzaniu pt. Paradygmat i metoda w naukach o zarządzaniu, Instytut Ekonometrii i Informatyki, Wydział Zarządzania Politechniki Częstochowskiej.	20 XI 2013 Częstochowa.
Wiesław	Wójcik	Problematyka małżeństwa i rodziny w nauczaniu	Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Postawa i działalność edukacyjno-	25 XI 2013 Bielsko–Biała.

		kardynała Augusta Hlonda.	społeczna kardynała Augusta Hlonda w kontekście dziejów ziemi śląskiej”, Kolegium Nauczycielskie w Bielsku-Białej.	
Wiesław	Wójcik	Etos służby publicznej. Współczesne przemiany w zawodach zaufania społecznego.	Ogólnopolska konferencja „Etyka obywatelska dziś”, Katedra Etyki KUL.	26 XI 2013 Lublin.
Wiesław	Wójcik	Analiza założeń leżących u podstaw krajowych ram kwalifikacji w szkolnictwie wyższym.	Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Kreowanie społeczeństwa niewiedzy”, Katedra Socjologii Wiedzy i Edukacji KU.	27–28 XI 2013 Lublin.
Wiesław	Wójcik	Nowe formy wsparcia rodzin. Dylematy polityki społecznej.	Ogólnopolska konferencja naukowa „Doradztwo – poradnictwo – wsparcie. Profesjonalna pomoc medyczna, psychologiczna i pedagogiczna w chorobach przewlekłych i niepełnosprawności. Teoria i praktyka”, Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu i Wyższa Szkoła Administracji w Bielsku-Białej.	12–13 XII 2013 Wrocław.
Wiesław	Wójcik	Główne zagadnienia etyki według Władysława Tatarkiewicza.	Konferencja naukowa “ETHICAL THINKING – PAST AND PRESENT. CONTEMPORARY ETHICAL THEORIES”, Uniwersytet w Preszowie	22–23 V 2013 Preszów, Słowacja.
Wiesław	Wójcik	Hugo Steinhaus as a precursor and co-originator of recent game theory.	24th International Congress of History of Science, Technology and Medicine.	21–28 VII 2013, Manchester, Wielka Brytania.
Wiesław	Wójcik	Powstanie i rozwój logiki matematycznej w Polsce na początku	34. międzynarodowa konferencja “Historie matematyki”, Zakład Matematyki Stosowanej,	22–27 VIII 2013, Podebrady,

		XX wieku.	Uniwersytet w Pradze.	Czechy.
Wiesław	Wójcik	Pedagogia e vangelo del dialogo nella famiglia.	International Meeting on Education “Learning Fraternity”, Stowarzyszenie “Azione per un Mondo Unito – Onlus”.	6–8 IX 2013, Castel Gandolfo, Włochy.
Wiesław	Wójcik	Dylematy moralne pracy pedagoga z perspektywy pedagogiki dialogu.	Międzynarodowa konferencja naukowa ETIKA V PROFESIÁCH, Katedra Etyki, Uniwersytet w Presowie.	17–19 IX 2013, ČERVENÝ KLÁŠTOR, Słowacja.
Wiesław	Wójcik	Prawa rodziny i jej miejsce w społeczeństwie.	Międzynarodowa konferencja naukowa „Rodina ako Spolocenstvo v Službach Cloveka”, Wyższa Szkoła Zdrowia i Pracy Socjalnej w Bratysławie.	21 XI 2013, Preszów, Słowacja.
Robert	Zaborowski	How can a concept of hierarchy help to classify emotions?	23rd World Congress of Philosophy.	Ateny, Grecja.
Robert	Zaborowski	Affectivity in its Relation to the Personal Identity.	Joint Session of the Aristotelian Society and Mind Association Conference, University of Exeter.	Exeter, Wielka Brytania
Robert	Zaborowski	Is the body–soul dichotomy as strong as the evil –good dichotomy?	International Society for Neoplatonic Studies 2013 Conference.	Cardiff, Wielka Brytania.
Leszek	Zasztowt	Dawid Fajnhauz i problematyka powstania 1863 roku w kontekście polskiej historiografii dotyczącej wydarzeń na ziemiach litewsko–ruskich.	Międzynarodowa sesja w Moskwie, poświęcona: Polskiemu powstaniu styczniowemu 1863 roku i historycznym losom Rosji i Polski (z okazji 150–lecia powstania). Zorganizowana przez Komisję Historyków Rosji i Polski oraz Instytut Słowianoznawstwa RAN oraz IHN im. L.& A. Birkenmajerów PAN.	3–5 IX 2013, Moskwa, Rosja.

Leszek	Zasztowt	Dawid Fajnhauz i problematyka powstania 1863 roku w kontekście polskiej historiografii dotyczącej wydarzeń na ziemiach litewsko-ruskich.	Międzynarodowa konferencja: Powstanie styczniowe i jego miejsce w pamięci kolektywnej narodów Europy Wschodniej, zorganizowana przez Instytut Historii Litwy we współpracy z Polskim Instytutem w Wilnie oraz Muzeum Regionalnym w Kiejdanach i Białoruskim Towarzystwem Historycznym.	12–14 IX 2013, Wilno, Litwa.
Leszek	Zasztowt	Materiały profesora Aleksandra Gieysztor w Archiwum Polskiej Akademii Nauk (współautor referatu dr Hanna Szymczyk).	Międzynarodowa sesja w Moskwie: Rosja, Polska i Europa w losie historyka. Pamięci Aleksandra Gieysztor (1916–1999). Zorganizowana przez Komisję Historyków Polski i Rosji, Instytut Historii Powszechnej RAN. Instytut Historii Nauki im. L. & A. Birkenmajerów PAN, Międzynarodowy Komitet Nauk Historycznych.	26–27 III 2013, Moskwa, Rosja.

Wykłady i referaty wygłoszone za granicą – nie będące referatami czy wykładami w trakcie konferencji ani działalnością dydaktyczną

Imię	Nazwisko	Tytuł wystąpienia	Instytucja	Data i miejsce
Bożena	Płonka-Syroka	Rezeption der medizinischen Doktrin von John Brown in der polnischen akademischen Medizin an der Wende vom 18. zum 19. Jahrhundert.	Institut für Geschichte der Medizin der Medizinischen Fakultät Carl Gustav Carus der Technischen Universität Dresden.	25.05– 1 VI 2013, Dresden, Niemcy.
Bożena	Płonka-Syroka	Rezeption der Homöopathie in polnischen Ärztekreisen im 19. Jahrhundert.	jw.	jw.
Bożena	Płonka-Syroka	Der Botanische Garten der Universität Breslau/Wrocław in den letzten 200 Jahren.	jw.	jw.
Bożena	Płonka-Syroka	Untersuchungen zur Natur in den methodologischen Konzeptionen ausgewählter polnischen Gelehrter.	jw.	jw.
Bożena	Płonka-Syroka	Kurort Świeradów Zdrój / Bad Flinsberg – Geschichte und Gegenwart.	jw.	jw.
Robert	Zaborowski	Plato on emotions.	Workshop on Emotions, University of Oxford.	Oxford, Wielka Brytania.
Leszek	Zasztowt	Professor Wiktor Sukiennicki (1901–1983) – Scholar and a Man Outcast. In a shadow of historic Lithuania.	Otwarcie serii dorocznych wykładów im. Profesora Wiktora Sukiennickiego na Wydziale Politologii Uniwersytetu Witolda Wielkiego w Kownie.	12 X 2013 Kowno, Litwa.

Członkostwo w międzynarodowych gremiach naukowych

1. Iwona Arabas: International Society for the History of Pharmacy, Académie Internationale d'Histoire de la Pharmacie, International Council of Museums.
2. Jaromir Jeszke: Deutsch-Polnische Gesellschaft für Geschichte der Medizin, European Association for the History of Medicine and Health, International Network for History of Public Health.
3. Michał Kokowski: European Society for the History of Science, Society for Philosophy of Science in Practise.
4. Halina Lichočka: Académie Internationale d'Histoire de la Pharmacie Working Party of History of Chemistry, European Association for Chemical and Molecular Sciences, International Union for the History and Philosophy of Science / Division of History of Science and Technology.
5. Bolesław Orłowski: Międzynarodowy Komitet Historii Techniki (ICOHTEC), prezes Polskiego Komitetu TICCIH (The International Committee for the Conservation of the Industrial Heritage).
6. Michał Pędracki: International Martial Arts and Combat Sports Scientific Society, Idokan Society
7. Bożena Płonka-Syroka: Deutsch Polnische Gesellschaft für Geschichte der Medizin.
8. Joanna Schiller-Walicka: Komisja Historyków Polski i Rosji.
9. Jacek Soszyński: Medieval Chronicle Society.
10. Jan Szumski: Komisja Historyków Polski i Rosji.
11. Andrzej Śródka: Międzynarodowego Towarzystwo Historii Medycyny.
12. Bożena Urbanek: European Association for the History of Psychiatry oraz International Association of Nurses, Towarzystwo Polsko-Niemieckie Historii Medycyny.
13. Jarosław Włodarczyk: Johannes Kepler Working Group przy International Astronomical Union (IAU).
14. Wiesław Wójcik: Słowackie Towarzystwo Filozoficzne.
15. Andrzej J. Wójcik: International Association of Sedimentologists (IAS), Earth Science Teachers Association (ESTA), American Association of Petroleum Geologists (AAPG), Society for Sedimentary Geology (SEPM), The International Committee for the Conservation of the Industrial Heritage (TICCIH), International Council of Museum (ICOM), National Geographic Society, International Committee for University Museums and Collections, Internationale Committee for Museum and

Colletions of Natural History, International Commission on the History of Geological Science (INHIGEO).

16. Robert Zaborowski: International Society for Research on Emotion, International Society for Neoplatonic Studies, Aristotelian Society, Association des Etudes Homériques, Philologikos Syllogos „Parnassos”.

ANEKS 6

Pełnione funkcje redaktorów naczelnych czasopism naukowych

1. Halina Lichočka: „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki”.
2. Bożena Urbanek: „Słownik Biograficzny Polskich Nauk Medycznych”, „Medycyna Nowożytna”.
3. Stefan Zamecki: „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”.
4. Andrzej Biernacki: „Organon”.
5. Joanna Schiller-Walicka: „Rozprawy z Dziejów Oświaty”.
6. Jan Piskurewicz: „Nauka Polska – jej potrzeby, organizacja i rozwój”.

Udział w komitetach i redakcjach czasopism naukowych

1. Kalina Bartnicka: „Rozprawy z Dziejów Oświaty”, „Biuletyn Historii Wychowania”, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”.
2. Andrzej Biernacki: „Nauka Polska – jej potrzeby, organizacja i rozwój”.
3. Marcin Dolecki: „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki”.
4. Wanda Grębecka: „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” (z-ca redaktora naczelnego).
5. Jaromir Jeszke: „Medycyna Nowożytna” (z-ca redaktora naczelnego).
6. Michał Kokowski: „Prace Komisji Historii Nauki PAU”.
7. Jarosław Kurkowski: „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” (z-ca redaktora naczelnego).
8. Paweł Komorowski: „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, „Analecta”.
9. Halina Lichočka: „Archiwum Historii i Filozofii Medycyny”.
10. Magdalena Paciorek: „Medycyna Nowożytna”.
11. Jan Piskurewicz: „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”.
12. Bożena Płonka-Syroka: „Medycyna Nowożytna”.
13. Joanna Schiller-Walicka: „Forum Pedagogiczne”.

14. Jacek Soszyński: „Przegląd Tomistyczny”.
15. Jan Szumski: „Rozprawy z Dziejów Oświaty”.
16. Andrzej Śródka: „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, „Nauka Polska – jej potrzeby, organizacja i rozwój”.
17. Anna Trojanowska: „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”.
18. Zbigniew Tucholski: „Stalowe szlaki”, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki”.
19. Bożena Urbanek: „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”.
20. Jarosław Włodarczyk: „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, „Nauka Polska – jej potrzeby, organizacja i rozwój”.
21. Beata Wysokińska: „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki”.
22. Robert Zaborowski: „Organon”, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”.
23. Stefan Zamecki: „Nauka Polska – jej potrzeby, organizacja i rozwój”.
24. Leszek Zasztowt: „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, „Rozprawy z Dziejów Oświaty”, „Nauka Polska – jej potrzeby, organizacja i rozwój”.

Udział w wydawnictwach periodycznych

1. „Studia Copernicana”: Jarosław Włodarczyk (redaktor naczelny), Michał Kokowski (członek komitetu redakcyjnego).
2. „Monografie z Dziejów Nauki i Techniki”: Stefan Zamecki (redaktor naczelny).
3. „Archiwum Dziejów Oświaty”: Kalina Bartnicka (redaktor naczelny).
4. „Monografie z Dziejów Oświaty”: Leszek Zasztowt (redaktor naczelny).
5. „Rozprawy z Dziejów Nauki i Techniki”: Halina Lichocka.